

**SPORT BREED IN DE SPORT
BREED IN DE**

TEXEL

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Inleiding	3
1. Verantwoording van de sportnota.	4
1.1. Waarom deze sportnota?	4
1.2. Karakter van de nota.	4
1.3. Plan van aanpak.	5
1.4. Indeling van de sportnota.	6
2. Ontwikkelingen in de sport.	7
2.1. Maatschappelijke functie en betekenis van de sport	7
2.2. Externe ontwikkelingen	9
3. Doelen sportbeleid.	9
3.1. Gemeentelijke visie op de waarde van de sport voor de lokale samenleving.	10
3.2. De veranderde rol van de gemeente.	12
4. Hoofdpijnen van het gemeentelijk sportbeleid.	14
4.1. Sportaccommodatiebeleid.	14
4.1.1. Algemeen.	14
4.1.2. Buitensportaccommodaties.	16
4.1.3. Binnensportaccommodaties.	18
4.1.4. Openluchtwembad	22
4.2. Beheer sportaccommodaties.	23
4.2.1. Beheerstaak van de gemeente.	23
4.2.2. Sportevenementen.	24
4.2.3. Privatisering onderhoud sportvelden.	25
5. Sportstimulering en relaties met andere beleidsterreinen.	26
5.1. Algemeen kader.	26
5.2. Doelgroepen.	26
5.2.1. Bewegingsonderwijs en schoolsport.	27
5.2.2. Jeugdigen.	29
5.2.3. Integraal jeugdbeleid.	30
5.2.4. Gehandicaptensport.	30
5.2.5. Ouderen.	30
5.3. Sportaanbod.	32
5.3.1. Breedtesport.	32
5.3.2. Commercieel - georganiseerde sport.	34
5.3.3. Trends en groeisporten	35

6.	Instrumenten sportbeleid.	36
6.1	Tarieven gemeentelijke sportaccommodaties.	36
6.2	Indirecte en directe subsidies.	36
6.3	Sportoverlegstructuur.	38
6.4	Informatie.	39
6.5	Ambtelijke organisatie.	39
6.6	Kosten-baten analyse.	40
7.	Beslispunten.	41
7.1	Missie en doelen	41
7.2	Beleidslijnen	41
7.3	Actiepunten	43
	Bijlage.	44
Bijlage 1	Bezettingsgraad binnensportaccommodaties gemeente Texel	44
Bijlage 2	Tarieven binnen- en buitensportaccommodaties gemeente Texel	45
Bijlage 3	Geraadpleegde literatuur	47

1 *Inleiding*

Naar schatting doet bijna de helft van de Nederlanders aan sport. Dit gebeurt zowel in georganiseerd- als ongeorganiseerd verband (VWS 1996). Op Texel ligt het aantal sporters aanzienlijk hoger. Alleen al in georganiseerd verband doet bijna de helft van de Texelse bevolking aan sport.

Zelfs als men niet van sport houdt, wordt men er dagelijks mee geconfronteerd, via de media. Het aantal sportprogramma's op televisie is aanzienlijk en ook in de kranten neemt sport een steeds prominenter plaats in. Zelfs in de landelijke politiek is het belang van sport ook onderkend met de aanstelling van een staatssecretaris voor sport in het ministerie van VWS(sport).

Waarom is sport zo populair? De vraag lijkt zo op het eerste gezicht moeilijk te beantwoorden, omdat sport zo'n ingeburgerd verschijnsel is in de maatschappij en daardoor gemeengoed is. Eén van de redenen is dat sporten de fitheid en dus de gezondheid bevordert. Daarmee past sport uitstekend in de gezondheidcultus, die thans heerst.

Sport biedt tevens de mogelijkheid tot het leggen van sociale contacten, hetgeen in de individualiserende samenleving voor veel mensen een uitkomst is.

Maar bovenal vindt men sport gewoon leuk om zelf te doen of naar te kijken. Sport verschaft veel mensen plezier en wordt als een prima invulling van de vrije tijd ervaren.

Over het algemeen wordt aan sport enorm veel genoeg beleefd: zowel ouderen als jongeren, mensen met of zonder handicaps, met of zonder werk: of we nu actief zijn in het bedrijfsleven, de zorgsector, het onderwijs, de overheid, de politiek: bijna allemaal worden we er op de een of andere manier door geraakt. Sport is een belangrijk deel van het maatschappelijk leven.

Zowel het sportgedrag als het sportaanbod zijn in de loop der jaren veranderd. Door vergrijzing, individualisering, consumentisme, gezondheidcultus en flexibilisering van arbeid en vrije tijd zijn de sportwensen en sportbehoeften van de burgers veranderd. Deze verandering uit zich in de ontwikkeling van het sportaanbod. Voor steeds meer mensen sluit het traditionele aanbod (van sportverenigingen) onvoldoende aan bij de vraag, die steeds gedifferentieerder wordt.

De sporter heeft meer oog voor de prijs-kwaliteit verhouding en heeft behoefte aan sport op maat. Niet alleen sportverenigingen zullen moeten inspelen op deze veranderingen, maar ook de lokale overheid. Al deze ontwikkelingen hebben invloed op het te voeren sportbeleid.

Hoofdstuk 1 VERANTWOORDING VAN DE SPORTNOTA

1.1 *Waarom deze nota?*

Sport is een maatschappelijk belangrijk en veelzijdig fenomeen waarmee de gemeente op diverse fronten sinds lange tijd intensief bemoeienis heeft, zowel in de beleidsmatige als in de beheersmatige sfeer.

Met het verdwijnen van het meerjaren programma sociaal-culturele activiteiten 1996 deed de behoefte zich voelen om een samenhangende gemeentelijke visie te verwoorden in een duidelijk beleidskader.

Daarnaast vraagt de toenemende complexiteit van de samenleving om een zoveel mogelijk integrale benadering van een beleidsterrein als sport. Daarnaast heeft sport raakvlakken met diverse andere sectoren van het maatschappelijk leven. Een dergelijke integrale benadering van de sport vraagt om een beleidskader.

Het gemis van dit beleidskader tot nu toe moet overigens niet worden gedramatiseerd. Het heeft in onze visie niet tot rampen geleid (bijvoorbeeld ernstige tegenstellingen of grote lacunes in beleid), maar het is lastig in de beleidsvoering. Dit laatste doet zich vooral voelen bij het formuleren van een gemeentelijk standpunt naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen.

Waarom maak de gemeente Texel een sportnota? Niet omdat andere gemeenten dat ook doen, maar:

- Omdat de gemeente zichzelf een spiegel wil voorhouden wat zij op dit terrein doet;
- Omdat de gemeente voor de nabije toekomst een kapstok wil hebben voor haar handelen bij allerlei situaties en problemen;
- Omdat sport allerlei verbindingen heeft met andere beleidsterreinen en afstemming noodzakelijk is;
- Omdat ook binnen de diverse deelterreinen binnen de sport dwarsverbanden bestaan, waardoor ook afstemming is gewenst;
- Om haar functie in de sportinfrastructuur te bepalen en goed te kunnen vervullen;
- Om aan derden duidelijk te kunnen maken wat de gemeente wel en niet op dit terrein doet;
- Omdat de omgevingsfactoren veranderen en leiden tot een andere behoefte.

Redenen te over dus.

1.2 *Karakter van de nota.*

In deze nota worden op basis van korte analyses de hoofdlijnen van het gemeentelijk sportbeleid voor de komende jaren uitgezet. De nota geeft geen blauwdruk voor het gemeentelijk sportbeleid in al zijn details voor de komende jaren.

In de nota komen dan ook onderwerpen op sportgebied aan de orde waarvoor nog geen volledig uitgewerkte oplossing kan worden geboden, maar waarvoor wel een duidelijke oplosrichting wordt aangegeven. Waar het nu al wel duidelijk is concrete oplossingen voor concrete vraagstukken te geven, hebben wij dit overigens expliciet gedaan.

Wij vinden het belangrijk dat de Texelse sportwereld betrokken wordt bij de uitwerking van het gemeentelijk sportbeleid

1.3. Plan van aanpak.

De start is gemaakt door het schrijven van de beleidsuitgangspunten die het kader vormen waarbinnen de sportnota geschreven kon worden. De beleidsuitgangspunten geven in grote lijnen de visie en richting weer van het sportbeleid.

Vervolgens is begonnen met het schrijven van de sportnota waarvan de beleidsuitgangspunten deel van uitmaken.

Voordat echter gestart kon worden met het 'echte' schrijven was een vereiste dat materiaal beschikbaar moest komen dat als basis kon dienen voor het verkrijgen van inzicht in de totale sport op Texel; informatie van/over de verenigingen, financiën (inzicht in bedrijfsvoering, 'sportbudget', onderhoud), soort/gebruik sportaccommodaties e.d.. Dit bleek in de praktijk moeilijk te zijn. Een deel van de cijfers was niet volledig of was er niet. Dit heeft consequenties gehad voor het inzicht in de lokale situatie. Eén van de beleidsvoornemens zal dan ook zijn om meer informatie te verkrijgen, zodat een goed inzicht wordt verkregen in de sport op Texel.

Getracht is rekening te houden met de veranderde inzichten met betrekking tot de rol die de lokale overheid in deze tijd moet vervullen. Niet alleen de rol van de gemeente is veranderd, maar ook de rol van de organisaties die met de sport te maken hebben, waaronder verenigingen.

Van de lokale overheid wordt meer verwacht met betrekking tot de kwaliteit van de taken die zij volgens de burger moet uitvoeren. Elementen als effectiviteit en efficiency spelen daarbij een grote rol.

In de nota komt dit ook naar voren en tot uiting in de concrete beleidsvoornemens.

Dit heeft als gevolg dat er een integrale beleidsnota geschreven is waarin getracht is duidelijke (beleids)keuzen te maken.

Tijdens het proces van het schrijven van de sportnota is ook gebleken dat bepaalde delen van het beleid al tot (gedeeltelijke) uitvoering moesten komen voordat de sportnota gereed was. Met bepaalde onderwerpen is al gestart of daar zijn inmiddels al beslissingen over genomen. Dit is en was onvermijdelijk. Getracht is de werkelijkheid zo 'up to date' mogelijk in de nota te verwerken.

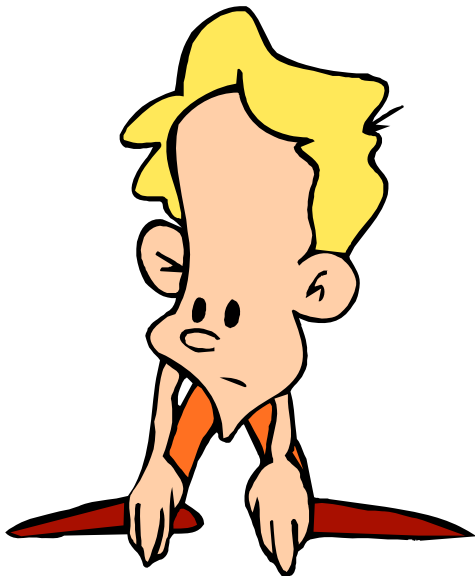
Wil men sportbeleid maken en de nota niet alleen als een dood stuk zien dan houdt dit in dat de discipline en tijd opgebracht moet worden om regelmatig het beleid te evalueren en bij te stellen of aan te passen.

In de nota wordt niet alleen de sport in beeld gebracht zoals deze op Texel op dit moment is, maar tegelijkertijd wordt ook getracht een visie in beeld te brengen van de sport in de toekomst. Sport wordt (vaak) als 'iets vanzelfsprekend' gezien. Daardoor krijgt het niet altijd de aandacht en de prioriteit die het verdient. Tevens wordt daardoor vergeten dat sport één van de producten is van de gemeente die de minste drempels opwerpt voor de burger en het visitekaartje van de gemeente kan zijn.

1.4. Indeling van de sportnota.

De indeling van de sportnota komt in het kort op het volgende neer. In hoofdstuk 2 staan we stil bij de functies van de sport voor de samenleving, kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen, de relatie tussen gemeenten en de sport.

In hoofdstuk 3 worden de doelen van het sportbeleid geformuleerd en de rol van de gemeente daarin. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de beleidskaders per deelgebied uitgewerkt. In hoofdstuk 5 wordt aandacht besteed aan het stimuleren van sport in relatie met andere gemeentelijke beleidsterreinen zoals ouderen, jeugd, onderwijs en gehandicapten. Hoofdstuk 6 geeft instrumenten aan die de gemeente heeft of moet ontwikkelen om bepaalde doelen te kunnen verwezenlijken en de financiële consequenties daarvan. In hoofdstuk 7 worden de hoofdlijnen verder uitgewerkt in actiepunten en worden de actiepunten in een tijdsbestek geplaatst. De nota wordt afgesloten met een bijlage en een literatuurlijst.

Hoofdstuk 2   Ontwikkelingen in de sport.

2.1 Maatschappelijke functie en betekenis van de sport.

De sport is een integraal onderdeel van de maatschappij. Op talloze gebieden raakt de sport de samenleving. Statistieken bevestigen de voorname rol van de sport in de samenleving.¹

Sport is sterk in beweging. Was vroeger de wedstrijd sport een vanzelfsprekend gegeven, nu is de recreatieve sport een trend geworden. Naast presteren zijn motieven als gezondheid, gezelligheid, er goed uit zien, fitness en avontuur in. Immers, we worden er gezond 'oud' mee, het geeft geestelijke zelfontplooiing, vorming en teambuilding, fair play, overdracht van normen en waarden, integratie van alle groepen in de samenleving en het voorkomt zelfs criminaliteit. Sport is daarom winst voor de gehele maatschappij.

De maatschappelijke betekenis van sport laat ook de overheid niet ongemoeid. Met name door de lokale overheid worden grote bedragen aan de sport uitgegeven. Voor de gezamenlijke gemeenten is dit een bedrag van meer dan 900 miljoen per jaar.

Aan sport worden vele waarden en functies toegeschreven. Naast de individuele waarde zoals plezier, ontspanning, gezondheid, sociale contacten, vrijetijdsbesteding en dergelijke heeft sport ook een aantal belangrijke maatschappelijke aspecten:

- het belang van de sport en beweging voor de volksgezondheid;
- sport draagt bij aan individuele ontplooiing;
- sportbeoefening werkt per saldo ruimschoots positief door in de arbeidsprestaties en leidt tot afname van het ziekte verzuim;
- sport bevordert de leefbaarheid van de samenleving;
- sport is een belangrijk preventiemiddel tegen vandalisme en criminaliteit;
- de mogelijkheden voor sociale cohesie en integratie van b.v. minder-validen, gehandicapten, ouderen, nieuwe inwoners, allochtonen.
- het aanleren van maatschappelijk gewaardeerde normen en waarden, zoals fair play, zelfstandigheid, doorzettingsvermogen;
- sociale participatie voor velen op vele manieren.

Deze aspecten vormen voor de overheid, ook op lokaal niveau, aanleiding voor het voeren van een positief sportbeleid. Daarnaast zijn er nog enkele elementen die het lokale sportbeleid overstijgen, maar wel degelijk een grote maatschappelijke betekenis hebben. Elementen die het lokale sportbeleid overstijgen zijn de economische betekenis van sport en de invloed op de volksgezondheid.

---

¹ Ongeveer 5,7 miljoen mensen sporten in georganiseerd verband, waarvan 4,7 miljoen bij een sportvereniging. Om dit mogelijk te maken zijn zo'n één miljoen vrijwilligers actief.

a. Economische betekenis

Sport is een sector waar veel geld in omgaat. Consumenten besteden hun geld aan sportschoenen, sportkleding, horeca, sportvakanties, specifieke sportmaterialen, contributies, sportvoeding etc.¹. Sport draagt bij aan de werkgelegenheid.² Naast de bestaande 'sportbanen' kan in de sport nog een groot aantal extra banen worden gecreëerd. Onderzoek heeft uitgewezen dat veel sportverenigingen kampen met kaderproblemen. Er is in de sport daarmee een grote 'verborgen werkgelegenheid': een behoefte aan het verrichten van werk die niet wordt omgezet in banen. Er worden steeds meer activiteiten ontplooid om mensen in de gelegenheid te stellen om in de sport werkervaring op te doen.

Tot slot is sport ook een medium voor de overheid en het bedrijfsleven. Sport kan het beeld overbrengen van een dorp, stad, (eiland) waarin het prettig toeven is en je veel kunt doen: eilandmarketing. Ook kan een bedrijf door sponsoring een grotere naamsbekendheid krijgen of haar naam verbeteren

Aan sport kunnen we dus vele waarden en functies toeschrijven. De sport wordt de laatste jaren ook gezien als middel om verder liggende doelen te bereiken, zoals bevordering van de gezondheid, integratie van bepaalde groepen, vorming van de jeugd, gezonde vrijetijdsbesteding.

Tegelijkertijd moet ook onderkend worden dat er ook negatieve waarden aan de sport toegeschreven kunnen worden, zoals excessen in de vorm van vandalisme en geweld. Deze wegen echter niet op tegen de positieve waarden en functies van de sport.

b. Volksgezondheid

Sport- en bewegingsactiviteiten hebben een positieve uitwerking op zowel het fysieke als het psychosociale functioneren van mensen. De sporter wordt fitter, hij of zij ontwikkelt meer uithoudingsvermogen, coördinatie en lenigheid.

Fitte mensen voelen zich in het algemeen beter, waardoor zij minder snel naar de dokter gaan en hun arbeidsverzuim daalt. Een toename van beweging en sportbeoefening kan daarom een belangrijk middel zijn om de volksgezondheid te verbeteren en de ziektekosten te verminderen.

Maar er zijn ook negatieve gezondheidsaspecten bij sportbeoefening: doping en blessures. In 1995 bedroeg het aantal sportblessures circa 2,9 miljoen.³ Overigens is het percentage arbeidsverzuim door sportongevallen bijna twee keer zo klein als het percentage arbeidsverzuim door verkeers- en bedrijfsongevallen. Bovendien heeft arbeidsverzuim als gevolg van sportblessures de kortste duur. Tegenover het verzuim door sportblessures staat dat sport een positieve invloed op de gezondheid heeft en de productiviteit blijkt te bevorderen.⁴

---

¹ De totale Nationale bestedingen aan sport worden geschat tussen de 12 en 15 miljard gulden per jaar.

² De sport levert voor 9.500 arbeidsjaren werk in de sportsector op.

³ Op basis van een schatting dat 11 % van deze blessures een betaald arbeidsverzuim tot gevolg heeft en voor 1,1 miljoen blessures medische behandeling noodzakelijk is, leidt dit tot een maatschappelijke kostenpost van f 750 miljoen.

⁴ De maatschappelijke opbrengst van sportbeoefening voor de gezondheid wordt geraamd op f 910 miljoen, zodat sportbeoefening de samenleving per saldo een besparing oplevert van f 160 miljoen per jaar.

2.2 Externe ontwikkelingen.

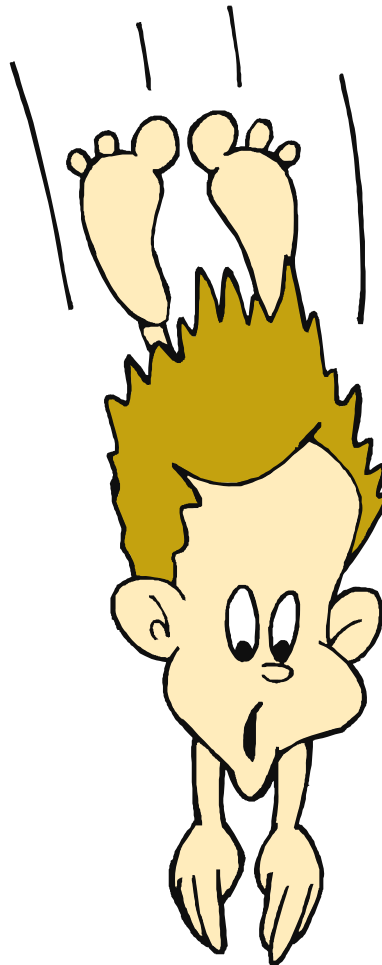
Ontwikkelingen in de maatschappij hebben hun invloed op de sportbeoefening, het sportgedrag en de sportkeuze. Sport is niet langer een activiteit voor jonge mensen, maar een activiteit voor jong en oud, man en vrouw, validen en minder validen. Sport is niet alleen maar verenigingssport, maar een artikel dat op meerdere markten en door uiteenlopende instanties wordt aangeboden. Aan sport doen, wat dat ook zijn mag, is in.

Door externe ontwikkelingen zullen zowel het sportgedrag als het sportaanbod veranderen. Dit betekent dat niet alleen de sportverenigingen zullen moeten inspelen op deze veranderingen, maar dat ook de rol- en taakopvatting van de overheid zal wijzigen.

Door vergrijzing en ontgroening, individualisering, consumentisme, gezondheidscultus en flexibilisering van arbeid en vrije tijd zijn de sportwensen en de sportbehoeften van de burgers veranderd. Deze verandering uit zich in de ontwikkeling van het sportaanbod. Voor steeds meer mensen sluit het traditionele aanbod (van sportverenigingen) onvoldoende aan bij de vraag, die steeds gedifferentieerder wordt.

De sporter heeft meer oog voor de prijs-kwaliteitverhouding en heeft behoefte aan sport op maat.

Gemeenten en verenigingen zullen rekening moeten houden met de genoemde trends en ontwikkelingen. Al deze ontwikkelingen zullen invloed hebben op het te voeren sportbeleid

Hoofdstuk 3. Doel sportbeleid

3.1 Gemeentelijke visie op de waarde van de sport voor de lokale samenleving.

Zoals bij alle vrijetijdsactiviteiten ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het beoefenen van sport bij de burgers zelf. Daarbij staan binnen de sport gelegen doelen centraal, zoals:

- sporten is leuk;
- sport bevordert de gezondheid en de fitheid;
- sport biedt de mogelijkheid tot zelfontplooiing en zelfontwikkeling;

Vanuit gemeentelijk oogpunt staan twee vragen centraal als we kijken naar het belang van sport.

Hoe kijkt de gemeente Texel vanuit haar verantwoordelijkheid aan tegen het belang van sport voor de Texelse samenleving en wat is de rechtvaardiging voor gemeentelijke bemoeienis in de ruimste zin van het woord met sport?

Het antwoord op deze vragen vormt het hart van de samenhangende beleidsvisie die we in deze nota ontvouwen. Het vormt daarmee tevens de basis voor het beleidskader dat de nota geeft.

Het geven van een sluitende definitie van het begrip 'sport' is niet mogelijk. Dit hoeft echter geen problemen op te leveren omdat naar onze verwachting voor de meeste mensen gevoelsmatig duidelijk is wat in de regel onder sport wordt verstaan.

Wij willen voor deze nota uitgaan van de volgende definitie: Sport omvat activiteiten met elementen van spel en wedijver die in georganiseerd of ongeorganiseerd verband worden beoefend en waarbij het niveau afhangt van de aanleg, ambitie en de mogelijkheden van de beoefenaren.

Deze aanduiding is bewust zo breed mogelijk geformuleerd. Het gemeentelijk beleid moet zich richten op het mogelijk maken van activiteiten in een spectrum dat loopt van passieve recreatie, via sportieve recreatie, recreatiesport en wedstrijdsport tot en met topsport. Daarnaast willen we verder kijken dan 'georganiseerde sport' in de traditionele betekenis van sportactiviteiten die plaatsvinden onder de overkoepeling van NOC/NSF. Sporters die buiten verenigingsverband in groepen of individueel actief zijn, vallen in onze visie ook binnen het gemeentelijk blikveld. Verder richt onze aandacht zich op groepen die relatief ondervertegenwoordigd zijn binnen de sportbeoefening (jeugd, gehandicapten, allochtonen en ouderen).

Uitgangspunt voor het gemeentelijk sportbeleid moet naar onze mening zijn dat sport primair moet worden beschouwd als een gezonde vorm van vrijetijdsbesteding voor grote groepen van de bevolking.

Daarnaast kan sport diverse belangrijke positieve neveneffecten hebben die liggen in de sfeer van het persoonlijk welzijn, zoals bevordering van de gezondheid, bevordering van zelfstandigheid, onafhankelijkheid en sociale participatie. Als maatschappelijk voordeel kan gelden dat ook de sociale binding door sport kan worden bevorderd. De inzet van een groot aantal vrijwilligers is hiervoor onontbeerlijk. In de volgende hoofdstukken zullen wij nader op deze neveneffecten terugkomen, met name waar het de relatie tussen sport en andere beleidsterreinen betreft.

Verder willen wij wijzen op het belang van passieve betrokkenheid. Voor grote groepen is sport een belangrijke vorm van passieve vrijetijdsbesteding. Ook is de betrokkenheid bij sport bij veel mensen zo sterk dat er sprake is van duidelijke identificatie met sport en sportbeoefenaren (de club of spelers als idool)

Ook kan het belang van sport worden afgemeten aan de waarde die mensen hechten aan de aanwezigheid van goede sportvoorzieningen in hun omgeving.

Het uitgangspunt dat sport in het gemeentelijk beleid primair als een vorm van vrijetijdsbesteding moet worden beschouwd, hebben we om twee redenen gekozen,

1. Het uitgangspunt sluit naadloos aan bij de realiteit: bij het overgrote deel van de sportende Texelaars staat het element vrijetijdsbesteding in de sportbeoefening voorop. De omvang van het aantal sporters op Texel (naar schatting meer dan de helft van de totale bevolking) rechtvaardigt ruimschoots een intensieve gemeentelijke betrokkenheid bij deze vrijetijdsbesteding. De gemeentelijke bemoeienis met sport verandert geleidelijk van karakter (zie hiervoor paragraaf 3.2), maar kan niet gemist worden: vele vormen van sportbeoefening zullen nooit zonder gemeentelijke ondersteuning kostendekkend kunnen worden aangeboden omdat anders voor grote groepen burgers deze sporten onbereikbaar zouden worden.

2. Sport kan daarnaast onder bepaalde omstandigheden worden gebruikt als middel om doelstellingen te bereiken die op andere beleidsterreinen liggen. Waar dit zinvol is, moeten de mogelijkheden die sport kan bieden met beide handen worden aangegrepen. In hoofdstuk 5 zullen wij hier nader op ingaan. Wij willen echter nadrukkelijk waken voor een benadering waarbij sport als een soort haarlemmerolie voor maatschappelijke kwalen zou worden beschouwd. Het moet naar onze mening steeds gaan om pretenties die realistisch zijn, zowel voor de sport als voor andere beleidsterreinen.

Wij realiseren ons dat het onderscheid tussen sport als doel of als middel in de praktijk niet altijd scherp valt aan te brengen. Sportbeoefening heeft per definitie diverse aspecten waarmee de betrokken sporters – bewust of onbewust – vaak gelijktijdig te maken krijgen. Zo kan iemand die in zijn of haar vrije tijd actief is als sporttrainer ook bijdragen aan het bevorderen van de maatschappelijke participatie en de gezondheid van bijvoorbeeld jongeren.

3.2 *De veranderde rol van de gemeente.*

Traditioneel bemoeit de gemeente zich met realisering, onderhoud, beheer en verhuur van sportaccommodaties. De rol van de gemeente was hierin steeds initiërend; de meeste Texelse sportaccommodaties zijn op initiatief van de gemeente gerealiseerd. Vervanging van accommodaties heeft de laatste jaren daarbij een belangrijke rol gespeeld. Voorbeelden hiervan zijn: De Ferrever en het kleedgebouw van zwembad Molenkoog. Daarnaast speelt het particulier initiatief een belangrijke rol bij het tot stand brengen van accommodaties b.v. tennisbanen, manege, kleed- en clubaccommodaties sportverenigingen, schietaccommodatie, zwemparadijs.

Externe ontwikkelingen hebben er toe geleid dat zowel het sportgedrag als het sportaanbod als de rol- en taakopvatting van de overheid wijzigen.

Vergrijzing, individualisering, consumentisme, gezondheidscultus en flexibilisering van arbeid en vrije tijd hebben invloed op de sportwensen en de sportbehoeften van de burgers. Dit betekent dat het traditionele aanbod (van sportverenigingen) steeds minder aansluit bij de vraag die steeds gedifferentieerder wordt.

De sporter heeft meer oog voor de prijs-kwaliteitverhouding en heeft behoefte aan sport op maat. Deze ontwikkelingen hebben uiteraard invloed op het te voeren sportbeleid. Er zal een verandering in denken moeten plaatsvinden om in te kunnen spelen op de veranderingen.

Voor de gemeentelijke overheid betekent dit dat ze zich meer moet toeleggen op een regiefunctie, waarbij effectiviteit en efficiency van het handelen centraal staan. Dit laatste wordt ook gestimuleerd door de productbegroting van de gemeente. Hierdoor wordt het sportbeleid ook steeds planmatiger van karakter en wordt duidelijker wat de sport kost of opbrengt in financiële zin. In dit kader is het ook belangrijk dat het bedrijfsmatig werken versterkt wordt.

Al deze ontwikkelingen hebben uiteraard invloed op het te voeren sportbeleid. Op lokaal niveau zal er invulling gegeven moeten worden aan een vernieuwend en innovatief sportbeleid. Daarbij zal meer dan voorheen het accent gelegd moeten worden op de maatschappelijke betekenis van de sport en meer aandacht gegeven moeten worden aan het belang van de sport voor andere maatschappelijke doelen als participatie en integratie, leefbaarheid, economie en werkgelegenheid.

Naast het traditionele accommodatiebeleid zal er een breder gemeentelijk sportbeleid ontstaan, dat niet louter sectoraal zal plaatsvinden, maar een meer integrale aanpak zal laten zien.

Al met al heeft de gemeente de volgende taken:

- In kaart brengen van de veranderingen in sportdeelname, trends en maatschappelijke ontwikkelingen en de gevolgen hiervan voor de behoefte aan aanbod van sportaccommodaties en sportactiviteiten;
- Het geven van voorlichting over de mogelijkheden op sportgebied op Texel naar de burgers.
- Het bevorderen van de maatschappelijke betekenis van sport;
- Het tot stand brengen en houden van een breed en gevarieerd aanbod van sportvoorzieningen, dat past bij Texel;
- Het stimuleren van maatschappelijke participatie via sport, met name van aandachtsgroepen;
- Het bieden van mogelijkheden tot het kennismaken met sport aan de jeugd;

De gemeente Texel zal binnen de sportinfrastructuur een *spin-in-het-web* functie krijgen: planner, ontwikkelaar en aanbieder van sportaccommodaties, stimulator van sportdeelname en ondersteuner van sportorganisaties.

Hoofdstuk 4

Hoofdpijnen van het gemeentelijk sportbeleid.

4.1 Sportaccommodatiebeleid.

4.1.1 Algemeen.

Hoewel de gemeente in het algemeen niet zelf sportactiviteiten organiseert, scheidt zij wel daartoe de voorwaarden, in de vorm van het onder de kostprijs aanbieden van sportaccommodaties. Bovendien worden verenigingen middels subsidiëring in staat gesteld hun eigen verenigingsaccommodatie te realiseren

In onderstaand overzicht zijn opgenomen de gemeentelijke sportaccommodaties en de sportaccommodaties die deels door middel van gemeentelijke subsidie tot stand zijn gekomen.

Buitensportaccommodaties		Binnensportaccommodaties	
Sportvelden	14	Sporthal	1
Ijsbaan	3 (2*)	Sportzaal	1
Motorcrossbaan	1	Gymnastiekzalen	3
Atletiekbaan	1	Zwemparadijs (1*)	1
Wielersbaan	1	Manege (*)	1
Openluchtwembad	1	Gymnastiekzalen Dorpshuizen (*)	5
Jeu de Boules banen	7	Schietaccommodatie (*)	1
Hondenterrein	1	Handboogschietaccommodatie (*)	1
Jachthaven (*)	1		
Windsurfaccommodatie (*)	1		
Tennisbanen (*)	9		
Skatepark (*)	1		

We kunnen gerust stellen dat Texel in vergelijking tot andere gemeenten een goed geoutilleerd voorzieningsniveau van sportaccommodaties heeft, zowel voor wat betreft binnen- als buitensportaccommodaties. In stand houden en tevreden achterover leunen zou een optie kunnen zijn. Stil staan betekent echter achteruitgang. De behoefte aan sportaccommodaties wordt niet alleen bepaald door kwantiteit, maar ook door de kwaliteit daarvan. Om kwaliteit te kunnen bieden en daarnaast de accommodaties betaalbaar te houden zal er efficiënt effectief en bedrijfsmatig gewerkt moeten worden in de accommodaties. De middelen die hiervoor aangewend kunnen worden zijn efficiëncymaatregelen in het beheer en onderhoud, en inkomstenverhoging uit de verhuur. Daarbij gaat het niet om het behalen van winst, maar om het minimaliseren van verlies. Er zal een evenwicht gevonden moeten worden tussen een bedrijfsmatige aanpak van de exploitatie van sportaccommodaties tot de grenzen van de maatschappelijke doelstellingen. Een van de voorwaarden om tot dit evenwicht te komen is een volledig inzicht te krijgen in de bedrijfsvoering. Door de resultaten van dit onderzoek te verwerken in een bedrijfsplan gemeentelijke sportaccommodaties vindt er een betere sturing en beheersing van de bedrijfsvoering plaats.

¹ (*) Verenigingsaccommodatie tot stand gekomen middels subsidiëring

Een breed aanbod van sportaccommodaties draagt bij aan het woon- en leefklimaat van het eiland. Gestreefd moet worden om het voorzieningenniveau op ieder dorp zo optimaal mogelijk te houden.

Uit een landelijk onderzoek is gebleken dat met name de afstand tot een sportcomplex een zeer belangrijke factor speelt voor mensen om te bepalen of men gaat sporten of niet. Op Texel hebben we een grote spreiding van accommodaties. Met deze huidige spreiding wordt dus een optimaal bereik gerealiseerd waardoor verenigingen in staat worden gesteld hun sport in hun eigen dorp te beoefenen. Belangrijke elementen in het aanbod van sportaccommodaties zijn bereikbaarheid, toegankelijkheid en veiligheid. Deze elementen worden uitgewerkt binnen het sportaccommodatiebeleid.

De gemeente heeft ook een verantwoordelijkheid voor nieuwe sporten waarvoor geen geschikte accommodatie bestaat binnen de gemeente. Het is echter niet zo dat iedere vereniging met een nieuwe sport mag verwachten dat de gemeente voor geschikte accommodatie zorgt. De gemeente zal bij een verzoek van een vereniging om nieuwe accommodatie daarbij kijken naar:

- omvang van de vereniging in verhouding tot de sport landelijk;
- de landelijke trend in sportdeelname in deze sport;
- de structuur en rechtsvorm van de organisatie van de sporters;
- omvang van de sport in andere, vergelijkbare gemeenten;
- de leeftijd van de vereniging.
- de financiële haalbaarheid.

4.1.2 Buitensportaccommodaties.

Sportvelden.

De veertien gemeentelijk sportvelden zijn na de reconstructie van het sportpark Den Burg-Zuid verdeeld over 5 sportcomplexen.

De capaciteit van een veld wordt uitgedrukt in een aantal teams dat van een veld gebruik kan maken. Het maximaal aantal teams wordt hierbij bepaald door de cultuurtechnische draagkracht van het veld en de organisatorische beperkingen bij het plannen van wedstrijden. Met de organisatorische beperkingen wordt bedoeld het spelen van wedstrijden op zaterdag en zondag.

De normen die worden gehanteerd komen overeen met de normen zoals deze door het NOC*NSF zijn bepaald. Bij deze normen wordt uitgegaan van het aantal senior-equivalent-teams per veld. De norm is zeven seniorenteams per veld.

Het aantal senior-equivalent-teams wordt door weging van de verschillende soorten teams, pupillen, junioren, senioren en dames verkregen. Er is namelijk een groot verschil in slijtage van de grasmat te zien na een uur seniorengebruik of na een uur pupillengebruik.

Na de reconstructie van het sportcomplex Den Burg-Zuid heeft vv Texel'94 de beschikking over 3 wedstrijdvelen en 2 trainingsvelen. Gezien het aantal normteams van de vereniging ($15 \frac{3}{4}$) heeft men volgens de norm van het NOC*NSF behoefte aan drie wedstrijdvelen. Het huidig aantal aanwezig wedstrijdvelen op het complex is dus voldoende. Er is zelfs sprake van een lichte onderbezetting op één wedstrijdveld. Dit is echter geen bezwaar, omdat dit veld ook gebruikt wordt voor schoolsportbeoefening.

De voetbalvereniging Oosterend heeft onlangs 1 wedstrijdveld ingeleverd. Door een terugloop aan leden was de vereniging niet meer in staat om de huur van twee velden op te brengen. Uitgaande van de gestelde norm heeft Oosterend voldoende aan één wedstrijdveld en een trainingsveld.

De voetbalverenigingen in De Koog en Den Hoorn hebben de beschikking over een wedstrijd- en een trainingsveld. Dit is tevens het geval in De Cocksdorp.

Zorgwekkend is de terugloop van seniorenleden bij de voetbalverenigingen in de buitendorpen. Er hebben oriënterende gesprekken plaatsgevonden tussen de voetbalverenigingen uit de buitendorpen om te komen tot een vorm van samenwerking met name op het gebied van het samenvloeien van seniorenteams. Vooralsnog heeft men besloten om zelfstandig door te gaan. Toch lijkt een vorm van samenwerking tussen de voetbalverenigingen van de buitendorpen in de toekomst onafwendbaar. Dit zal leiden tot een vermindering van de bezettingsgraad op de complexen.

De voetbalverenigingen vervullen een belangrijke sociale rol in de dorpen. Met name voor de jeugd is het belangrijk dat zij de voetbalsport in hun eigen dorp kunnen blijven beoefenen. Uit dit oogpunt is het belangrijk dat ieder dorp de beschikking heeft over een voetbalveld.

Atletiekbaan.

De atletiekvereniging heeft nu de beschikking over een grasbaan en een aantal voorzieningen voor het beoefenen van de technische nummers. Door de slechte waterhuishouding van het terrein kunnen de atletiekvoorzieningen niet optimaal gebruikt worden. Het graven van een kolk en het bewerken van de grasmat zijn maatregelen die er voor moeten zorgen dat de atletiekvoorzieningen weer normaal gebruikt kunnen worden.

Om de gewenste optimale trainingsfaciliteiten te creëren, die het gehele jaar door intensief gebruikt kunnen worden, is een grasbaan echter ongeschikt.

De Koninklijke Nederlandse Atletiekunie heeft in haar accommodatiebeleidsplan aangegeven, dat indien een vereniging atletiek wil beoefenen op enig niveau, zij zal moeten beschikken over een accommodatie die technisch voldoet voor nu en de nabije toekomst. Dit betekent dat alleen kunststof in aanmerking komt voor banen waarop wedstrijden worden gehouden.

De atletiekvereniging heeft de wens naar voren gebracht om te komen tot de realisatie van een kunststofbaan. Gezien de hoge kosten van een dergelijke voorziening zal aan de gemeente een financiële bijdrage worden gevraagd. De vereniging is gevraagd met een plan van aanpak te komen om te kunnen beoordelen of de aanleg van een kunststof atletiekbaan haalbaar is. De vereniging wordt hierbij ondersteund door de Atletiekunie.

Wij zijn van mening dat de vereniging zelf een substantieel bedrag zal moeten inbrengen om voorziening als verenigingsaccommodatie te realiseren. Daar er geen onderwijsoverwegingen aan ten grondslag liggen is er niet direct sprake van een noodzakelijke voorziening.

Vooralsnog zal alleen worden overgegaan tot het nemen van maatregelen om te komen tot een beter gebruik van de huidige grasbaan.

Wielersbaan

Het sportcomplex Den Burg-Zuid wordt omsloten door de wielersbaan. Door de herinrichting van het sportcomplex zal de druk op het complex ongetwijfeld toenemen.

Met name bij gelijktijdig gebruik van de wielersbaan en de sportvelden kunnen zich problemen voordoen met betrekking tot de veiligheid van de wielrenners. Op plaatsen waar de veiligheid van de wielrenners in het geding komt, zullen maatregelen genomen worden om een veilig gebruik te waarborgen. In het kader van de herinrichting van het complex zijn reeds de nodige veiligheidsmaatregelen uitgevoerd (ballenvangers, herstel hekwerken en verplaatsen hekwerken).

In overleg met de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie zal bepaald worden welke veiligheidsvoorzieningen aanvullend getroffen dienen te worden. Uitgangspunt zal daarbij zijn het beleidsplan Wielersaccommodaties van de KNWU. Voorkomen dient te worden dat anderen tijdens trainingen en wedstrijden zich op het parcours kunnen begeven. Het nemen van veiligheidsmaatregelen is een verantwoordelijkheid van zowel gemeente als de gebruiker van de baan.

Ijsbaan.

De ijsbaan in Den Burg heeft een tweeledig gebruik. In de winterperiode wordt het terrein onder water gezet om daarna dienst te doen als ijsbaan. In de zomerperiode wordt het terrein ingericht als trapveldje voor de jeugd. Het terrein leent zich daar uitstekend voor en er wordt door de jeugd veelvuldig gebruik van gemaakt van deze voorziening. Ook de andere dorpen hebben de beschikking over een terrein dat in de winterperiode gebruik kan worden als ijsbaan.

Motorcrossbaan.

Het gebruik van de motorcrossbaan valt onder de Geluidsverordening Texel. Gebruikers dienen zich strikt te houden aan de voorwaarden gesteld voor veiligheid en geluidshinder.

Jeu de Boulesbanen.

De Jeu de Boulesclub Den Burg heeft sinds 1999 de beschikking over een zevental banen die voldoen aan de door de bond gestelde normen. De banen zijn gesitueerd op de speelweide van zwembad Molenkoog. Dit betekent dat ook de bezoekers van het zwembad gebruik kunnen maken van de banen en daarmee de aantrekkelijkheid van het bad verhoogd wordt. Evenals Den Burg heeft ook Oosterend de beschikking over een aantal banen waar veelvuldig gebruik wordt van gemaakt.

Hondenterrein.

Om te komen tot een goede herinrichting van het sportpark Den Burg-Zuid moest worden uitgekeken naar een andere locatie voor de hondensportbeoefenaars. In samenspraak met de vereniging (Hondenclub Texel) is een gedeelte van het terrein van zwembad Molenkoog ingericht als accommodatie voor de hondensportverenigingen. Het terrein heeft een oppervlakte van 2100 m². Inmiddels heeft de andere hondenvereniging Door Oefening Succes ook een aanvraag ingediend om gebruik te mogen maken van het terrein. Aangezien het hier gaat om een gemeentelijke accommodatie is het terrein beschikbaar voor alle Texelse hondenverenigingen.

4.1.3 Binnensportaccommodaties.

Het aanbod van gemeentelijke binnensportaccommodaties omvat 1 sporthal, 1 sportzaal en 3 gymnastiekzalen. Dit aanbod kan in de behoefte voorzien. Daarnaast staan er in de dorpen accommodaties, die beheerd worden door dorpscommissies/stichtingen en ter beschikking staan voor de sport. Iedere dorpskern heeft dus de beschikking over een sportaccommodatie waar tenminste op recreatief niveau gesport kan worden. Voor mensen is de afstand tot een sportcomplex een zeer belangrijke factor om te bepalen of men gaat sporten of niet. Door de huidige spreiding wordt dus een optimaal bereik gerealiseerd. In dit licht gezien is het belangrijk dat deze sportvoorzieningen in de dorpen in stand worden gehouden. Dit zal de sociale cohesie en de inzet van vrijwilligers zeker ten goede komen.

Sporthal Ons Genoegen.

Sporthal Ons Genoegen wordt vooral gebruikt door een drietal verenigingen die de accommodatie voor 40 weken of langer inhuren. De hal is uitermate geschikt voor sporten als zaalvoetbal, volleybal en badminton. Sporten die naast ruimte ook hoogte vragen. De verhuur aan langgebruikers stabiliseert zich. De hal wordt in het weekend vooral gebruikt voor zaalvoetbal- en volleybaltoernooien.

Onder bepaalde voorwaarden wordt de sporthal ook verhuurd voor nevenactiviteiten zoals een muziekkuitvoering, sportmarkt en horecabeurs.

Door het aanbrengen van een traplift is de toegankelijkheid van de sporthal sterk verbeterd. Minder- validen kunnen nu ook op de tribune komen om de activiteiten in de hal te volgen. Bovendien kunnen ze gebruik maken van de kantine. Dit heeft een positief effect op het leggen van sociale contacten.

Ter vervanging van De Ferrever is aan de sporthal een zaal van 21 x 12 meter gebouwd. De zaal zal gebruikt gaan worden door de voormalige gebruikers van De Ferrever, te weten: Budovereniging Shima, Stichting Welzijn Ouderen en Gymnastiekvereniging Texel afd Jazz.

Overdag worden er in de sporthal zowel voor het basis- als voortgezetonderwijs lessen bewegingsonderwijs verzorgd.

Burgemeester De Koninghal.

Hoewel de burgemeester De Koninghal een multifunctionele accommodatie is en als zodanig wordt verhuurd voor sport- en culturele activiteiten wordt sociaal-culturele gebruikers aangeraden indien mogelijk uit te zien naar een andere locatie. Dit om te voorkomen dat sportverenigingen te vaak worden onderbroken voor cultureel gebruik van de zaal. De sportverenigingen zouden hiervan te veel nadeel ondervinden. De zaal is uitermate geschikt voor het houden van volleybal- en basketbaltrainingen. Overdag wordt de zaal gebruikt voor de lessen bewegingsonderwijs door het voortgezetonderwijs.

Beatrixlokaal.

Het Beatrixlokaal wordt vijf avonden per week ingehuurd door de Gymnastiekvereniging Texel. De weinige uren die nog overblijven voor verhuur worden ingevuld voor volleybaltrainingen. Gesteld kan worden dat de zaal tijdens werkdagen tussen 15.30 en 22.00 uur een volledige bezetting geeft te zien.

In het weekend wordt de zaal regelmatig ingehuurd voor het houden van turnwedstrijden. Overdag is de zaal nagenoeg geheel in gebruik voor het geven lessen bewegingsonderwijs voor de basisscholen.

Het Beatrixlokaal is een gedateerd gebouw dat nodig een upgrading behoeft. Gezien de vele gebruiksuren van de zaal door de Gymnastiekvereniging Texel is het zeker gerechtvaardigd om bij aanpassingen van de zaal rekening te houden met de wensen van deze vereniging, zodat de vereniging zich verder kan ontplooiën.

Gymnastiekzaal Jan Drijverschool.

Het gymnastieklokaal aan de Jan Drijverschool in Den Hoorn wordt voornamelijk gebruikt voor de lessen bewegingsonderwijs. Eén avond in de week maakt de gymnastiekvereniging uit Den Hoorn gebruik van de zaal.

De accommodatie voldoet qua afmetingen en hoogte niet aan de normen, zoals deze gesteld zijn door het NOC/NSF. Binnenkort zal de zaal aangepast worden waarmee een verbetering in het gebruik van de accommodatie wordt verkregen. De beoogde aanpassingen zullen weliswaar een positieve invloed hebben op het gebruik van de zaal, maar de zaal voldoet nog steeds niet aan de gestelde normen en zal daardoor niet volledig geschikt zijn voor sportgebruik.

Met betrekking tot de gemeentelijke binnensportaccommodaties kan gesteld worden dat deze in het algemeen goed geoutilleerd zijn.

De gebouwen verkeren in een goede staat van onderhoud en zijn opgenomen in het rationeel gebouwenbeheer van de gemeente Texel. De accommodatiebeheerders zorgen voor het schoonhouden van de accommodaties, houden toezicht op het gebruik, regelen de verhuur en voeren binnen hun mogelijkheden onderhoudswerkzaamheden uit.

De werkzaamheden binnen de gemeentelijke binnensportaccommodaties en het zwembad Molenkoog zijn gekoppeld waardoor er efficiënter en effectiever gewerkt kan worden. Door het personeel flexibel in te zetten worden de kwaliteiten van de mensen op de juiste plaats benut. Hierdoor worden de kwaliteiten en de inzetbaarheid van het personeel optimaal benut.

De bezettingsgraad van de binnensportaccommodaties is zonder meer goed te noemen en stabiliseert zich al jaren. Voor een overzicht van de bezettingsgraad van de sportsaccommodaties verwijzen wij u naar bijlage 1.

De verwachting is dat de bezetting van de binnensportaccommodaties de komende jaren zal stabiliseren, of gezien de vrije tijdsontwikkeling, mogelijk licht zal toenemen.

Overige gymnastiekzalen

Onder de kop overige gymnastiekzalen zijn de zalen ondergebracht, die beheerd worden door de dorpscommissies/stichtingen en ter beschikking staan voor de lessen bewegingsonderwijs en voor de sport.

Gymnastiekzaal 't Skiltje.

De gymnastiekzaal bij het dorpshuis 't Skiltje voldoet aan alle normen. Deze goed geoutilleerde zaal wordt gebruikt voor de lessen bewegingsonderwijs en tijdens de avonden wordt er in geturnd en gevolleybald.

Gymnastiekzaal De Bijenkorf.

Oosterend heeft de beschikking over een ruime moderne gymnastiekzaal, die geschikt is voor een groot aantal sporten. Evenals de andere gymnastiekzalen in de buitendorpen wordt ook deze accommodatie gebruikt voor de lessen bewegingsonderwijs. In de avonden wordt de zaal gebruikt voor volleybal, turnen en tennissen.

Gymnastiekzaal Eierlandsche Huis.

De Cocksdorp heeft ook de beschikking over een volwaardige binnensportaccommodatie die hetzelfde gebruik geeft te zien als in de meeste andere buitendorpen, n.l. overdag lessen bewegingsonderwijs en in de avonduren turnen en volleybal.

Gymnastiekzaal De Koog.

Een aantal jaren geleden is er in De Koog naast het dorpshuis een nieuwe gymnastiekzaal gebouwd. Deze zaal is qua afmetingen te vergelijken met de zalen in Oudeschild en De Cocksdorp. Ook deze accommodatie voldoet aan de eisen zoals deze gesteld zijn door het NOC/NSF. Ook het gebruik is te vergelijken met de andere zalen in de buitendorpen.

Gymnastiekzaal De Wielewaal.

Evenals in Den Hoorn heeft ook De Waal een gymnastiekzaal met zeer beperkte afmetingen. Tijdens de lessen bewegingsonderwijs dient er gewerkt te worden met kleine groepen gezien de kleine ruimte. Voor sportgebruik is de accommodatie totaal ongeschikt.

Gymnastiekzaal OSG..

Deze zaal wordt voornamelijk gebruikt door het voortgezetonderwijs en kent, uitgezonderd een tweetal uren recreatief volleybal, nauwelijks avondgebruik. De zaal wordt gebruikt als vervangende ruimte om verenigingen onder te brengen die in gebruik onderbroken worden voor sociaal-culturele activiteiten in de Bgm De Koninghal.

Gymnastiekinventarissen.

De lessen bewegingsonderwijs voor leerlingen van het basisonderwijs worden gegeven in gemeentelijke en niet-gemeentelijke sportaccommodaties. De gymnastiekinventaris die in de sportaccommodaties standaard aanwezig is, is eigendom van de gemeente Texel.

In het verleden werd de gymnastiekinventaris van de niet-gemeentelijke sportaccommodaties gecontroleerd op gebreken door de vakleerkrachten lichamelijke opvoeding. Reparaties aan de inventarissen werden uitgevoerd door de dienst gemeentewerken.

Sinds kort is zowel de controle als de reparaties aan de inventarissen in handen gegeven van de beheerders van de gemeentelijke sportaccommodaties, welke reeds de inventarissen van de gemeentelijke accommodaties controleerden en repareerden.

Voordeel van deze veranderde werkwijze is dat de controle en reparatie vanuit een centraal punt geregeld kan worden door vaste mensen hetgeen zeker zal leiden tot een efficiëntere en effectievere controle en reparatie van de gymnastiekinventarissen.

Nevenactiviteiten.

Een sportaccommodatie dient primair gebruik te worden voor sportactiviteiten. Om een beter rendement te krijgen kan aan de uren die vrij zijn een andere invulling worden gegeven. Deze uren kunnen benut worden voor nevenactiviteiten zoals beurzen, markten, tentoonstellingen en muziekuitvoeringen. Met name in de weekenden en tijdens de zomermaanden is de mogelijkheid aanwezig om de accommodaties te verhuren voor nevenactiviteiten. Met name zwembad Molenkoog, sporthal Ons Genoegen en Bgm de Koninghal lenen zich in het bijzonder voor nevenactiviteiten.

Bij het invullen van uren voor nevenactiviteiten moeten wel een aantal voorwaarden worden gesteld:

- ♣ De activiteit kan op dit moment niet in een andere accommodatie op Texel worden georganiseerd.
- ♣ De sport mag niet de dupe worden.
- ♣ Verhuur uren tegen commercieel tarief.
- ♣ Organisatie dient een evenementenvergunning aan te vragen.

Het aanbieden van nevenactiviteiten is een bijkomende dienst, die aan de binnensportaccommodaties een toegevoegde waarde geeft.

Door de stijgende kwaliteitseisen van zowel de georganiseerde als ongeorganiseerde sporter enerzijds en het streven naar een efficiënte en effectieve inzet van middelen anderzijds is het belangrijk om te komen tot een betere sturing en beheersing van de bedrijfsvoering. Dit kan alleen door de doelstellingen concreet en meetbaar te formuleren in een bedrijfsplan. Het streven is dan ook een bedrijfsplan sportaccommodaties op te stellen.

4.1.4 Openluchtwembad Molenkoog.

Kleinschalige accommodaties als Molenkoog hebben de toekomst. Ze zijn ingericht voor actieve vormen van zwemrecreatie zoals sportzwemmen, doelgroepactiviteiten en instructiezwemmen.

Kleinschaligheid heeft ook een functie voor het tot stand brengen van sociale contacten en kent een lage toegangsprijs, waardoor ook sociaal kwetsbare groepen aan hun trekken komen. Door zijn kleinschaligheid en door de relatief lage toegangsprijs heeft Molenkoog een hoog maatschappelijk rendement. Het beleid van Molenkoog moet er dan ook op gericht blijven om de zwemgelegenheid tegen een voor ieder aanvaardbare prijs aan te bieden.

Het bezoekersaantal stabiliseert zich al jaren rond de 60.000. Het bezoek ligt circa 10% boven het landelijk gemiddelde bij openluchtwembaden. Gelet op het relatief hoge bezoekersaantal is een verdere verhoging van het bezoekersaantal niet of zeer moeilijk te realiseren. Dit betekent niet dat we achter over kunnen leunen. Om haar positie in de Texelse samenleving te behouden is het belangrijk dat de huidige kwaliteit van Molenkoog blijft gehandhaafd.

Om deze kwaliteit te kunnen waarborgen is het noodzakelijk dat er voor de komende jaren, evenals voor de binnensportaccommodaties, een bedrijfsplan ontwikkeld wordt. Dit bedrijfsplan moet breed gedragen worden om een ieder inzicht te geven in de exploitatie van het zwembad en de doelstellingen die men wil bereiken, zodat een goede sturing en beheersing van de bedrijfsvoering kan plaatsvinden. Onderdeel van het bedrijfsplan zal onder meer een toezichtsplan zijn. Een toezichtsplan geeft aan hoe het toezicht geregeld is tijdens de verschillende activiteiten. Niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief. Richtgevend hierbij zullen de eisen zijn zoals deze zijn vastgelegd in de Wet Hygiëne Veiligheid Zwembaden.

De wet stelt heel duidelijk dat de houder van het zwembad verantwoordelijk is voor het voldoen aan de eisen. Met de huidige aansprakelijkheidswetgeving gaat deze verplichting steeds zwaarder wegen.

Derhalve is het niet verwonderlijk dat er landelijk gewerkt wordt aan een Veiligheidscertificaat Zwembaden. Zwembaden zullen binnen een aantal jaren een totale veiligheidscontrole moeten ondergaan om te beoordelen of de accommodatie voldoet aan alle wettelijk vereiste criteria (Bij speeltoestellen is dit reeds het geval). Om de kwaliteit van zwembad Molenkoog te kunnen blijven waarborgen zullen er financiële middelen vrijgemaakt moeten worden om zodoende te komen tot een certificering van het zwembad.

4.2 Beheer sportaccommodaties.

4.2.1 Beheerstaak van de gemeente.

Doel bij het exploiteren van de accommodaties is te komen tot een zo gunstig mogelijk sociaal (zoveel mogelijk bezoekers c.q. gebruikers aantrekken) en economisch rendement (doelmatigheid)

Zoals aan het begin van dit hoofdstuk werd aangegeven, beheert en exploiteert de gemeente een groot aantal sportaccommodaties. De beheerstaak van de gemeente omvat de voorzieningen waarbij het sociale belang hoger is dan het economisch belang van de sportaccommodatie. Daarbij gaat het om sportvelden, sporthal, sportzaal, gymnastiekzalen, zwembad, wielervedbaan, atletiekbaan etc. Reden hiervoor is dat het particulier initiatief alleen geïnteresseerd is in de realisatie en het beheer van rendabele en/of eigen sportvoorzieningen.

Accommodaties die zowel voor schoolsportbeoefening en/of door meerdere verenigingen worden gebruikt vallen dan buiten de boot, omdat ze voorzieningen vereisen, die niet of nauwelijks rendabel geëxploiteerd kunnen worden. Deze sportactiviteiten hebben echter wel een meerwaarde voor de samenleving, waardoor gemeentelijke bemoeienis met het beheer van de onrendabele voorzieningen gerechtvaardigd is.

Een eigen verenigingsaccommodatie is alleen mogelijk als deze alleen door één vereniging gebruikt en beheerd wordt. Deze voorzieningen kunnen alleen maar rendabel gemaakt worden door gemeentelijke investerings- en exploitatiesubsidies.

Kwaliteit van de sportaccommodaties.

De behoefte aan sportaccommodaties wordt niet alleen bepaald door de kwantiteit (inclusief bereikbaarheid en spreiding), maar ook door de kwaliteit ervan. Een goede kwaliteit betekent dat de accommodatie voldoet aan de eisen van de bonden van de takken van sport, die er beoefend kunnen worden én dat de accommodatie past bij en inspeelt op de wensen van de gebruikers. Dit laatste kan resulteren dat de accommodatie niet optimaal wordt benut. De wensen van de gebruikers kunnen namelijk zodanig zijn dat op sommige momenten de vraag te groot is en op andere momenten te klein. Om te komen tot een optimalere benutting is, naast het verwerven van extra gebruik, een mentaliteitsverandering bij de gebruikers vereist. Het voortdurend realiseren van kwaliteit maakt het noodzakelijk voortdurend keuzen te maken. De verwachtingen van de klanten zijn voortdurend toegespitst op die veranderingen en gaan daarin mee.

Zoals reeds eerder is aangegeven zal er voor de binnensportaccommodaties een bedrijfsplan worden opgesteld. Kwaliteitsbeleid zal hier een integraal onderdeel van zijn.

Sociale veiligheid.

Voor een optimaal gebruik van de sportaccommodaties zijn niet alleen de locatie en de inrichting van de accommodatie zelf van belang. Ook de sociale veiligheid is een belangrijke factor. Als de route naar de accommodatie een gevoel van onbehagen teweegbrengt, zal men deze accommodatie mijden. Ook moet het prettig toeven zijn in de accommodaties. Belangrijke elementen voor sociale veiligheid zijn: de verlichting, de overzichtelijkheid van de toegangswegen naar en de looproutes binnen de accommodatie, het veilig kunnen opbergen van eigendommen. Alle gemeentelijke sportaccommodaties moeten op de aspecten van sociale veiligheid worden beoordeeld en waar nodig moeten verbeteringen worden aangebracht.

4.2.2 Sportevenementen.

Grootschalige sportevenementen, zoals Ronde om Texel, Windsurface Texel, Tevoko buitentoernooi, rondje Texel wandelen en de 60 van Texel (hardlopen), hebben een promotionele waarde voor Texel. Bijkomende effecten zijn dat eigen burgers mogelijkheden tot passieve sportbeoefening wordt geboden en dat mensen worden aangezet tot actieve sportbeoefening.

Grootschalige en kwalitatief goede sportevenementen zijn zeker van belang voor Texel. Van belang is dat de gemeente Texel binnen haar mogelijkheden deze evenementen ondersteund. Niet alleen omdat grootschalige sportevenementen een bijdrage leveren aan de sportactivering en aan de promotie van het eiland Texel, maar ook een economische betekenis hebben voor het eiland (bestedingspatroon bezoekers).

4.2.3. *Privatisering onderhoud sportvelden.*

In opdracht van de gemeente Texel heeft een projectteam, waarin zitting hadden vertegenwoordigers van verenigingen, de sportraad, hoofdconsul Texel van de KNVB en vertegenwoordigers van de gemeente Texel, onderzocht of er mogelijkheden waren om te komen tot een gedeeltelijke of gehele privatisering van onderhoudstaken van de sportvelden.

Het projectteam heeft geadviseerd niet over te gaan tot privatisering onderhoud sportvelden. De volgende argumenten werden daarvoor aangedragen:

- a. Er zal geen win-win situatie ontstaan voor zowel gemeente als verenigingen.
- b. De gewenste, noodzakelijke kwaliteit van de sportvelden zal in gevaar komen.
- c. Een garantie voor continuïteit van de onderhoudswerkzaamheden kan niet gewaarborgd worden.
- d. De gemeente Texel wordt door betrokkenen als een betrouwbare partner gezien en vormt een garantie voor de door allen gewenste kwaliteit en continuïteit.

Deze argumenten zijn voor de gemeente Texel de basis geweest het advies van het projectteam over te nemen en niet over te gaan tot het privatiseren van het onderhoud van de sportvelden. Privatiseren is alleen te overwegen als er sprake is van een win-win situatie voor zowel de gemeente als de verenigingen. De continuïteit van de sportbeoefening is daarbij van essentieel belang.

Hoofdstuk 5 Sportstimulering en relaties met andere beleidsterreinen.

5.1 Algemeen kader.

Sportbeleid beperkt zich niet alleen tot de aanleg en het onderhoud van accommodaties. Ook het bevorderen van de sportdeelname zal actief ter hand genomen moeten worden.

In dit hoofdstuk willen wij daarom ingaan op het begrip 'sportstimulering' vanuit de gemeentelijke beleidsverantwoordelijkheid. Daarbij geven wij tevens de relatie aan tussen sportbeleid en andere gemeentelijke beleidsterreinen.

Sportstimulering is een breed begrip waaronder wij alle activiteiten willen verstaan die ten doel hebben mensen ertoe te bewegen zelf sport te gaan beoefenen dan wel dit te blijven doen. Daarbij gaat het om activiteiten die sport primair benaderen als doel (in onze beleidsvisie: als vrijetijdsbesteding) en om activiteiten waarbij sport vooral wordt gebruikt als middel om andere doelstellingen te bereiken.

Zo is sport inzetbaar bij het verbeteren van de volksgezondheid, verhogen van de maatschappelijke participatie, integratie en emancipatie, maar ook bij het terugdringen van kleine criminaliteit, verminderen van overlast door jongeren en zelfs het creëren van werkgelegenheid.

Het onderwijs, de gezondheidszorg, het jeugd- en jongerenwerk, de arbeidsvoorziening en de georganiseerde sport kunnen allen profiteren van een goede samenwerking.

De keuze voor sportstimulering is tweeledig: vanuit sociaal oogpunt om sport en recreatie te bevorderen met het scheppen van mogelijkheden, maar ook vanuit economisch oogpunt om de eigen voorzieningen zo goed mogelijk benut te zien.

5.2 Doelgroepen.

Gemeentelijk sportbeleid richt zich op het mede mogelijk maken van sportbeoefening voor iedereen die dat wil.

Hiermee willen we een aantal zaken aangeven:

- de gemeente heeft een duidelijke verantwoordelijkheid, maar deelt die nadrukkelijk met anderen, in het bijzonder de betrokken sporters en hun organisaties.
- de gemeente vindt sportbeoefening belangrijk, maar stelt zich niet ten doel iedere Texelaar aan het sporten te krijgen. Een participatiegraad van 100% is niet haalbaar.

Wel kan geconstateerd worden dat sommige groepen van de bevolking relatief ondervertegenwoordigd zijn binnen de sport. Soms is dit het gevolg van bewuste keuzes die mensen maken, bijvoorbeeld omdat ze niet in de sport geïnteresseerd zijn.

Het kan echter ook gaan om belemmeringen die voortkomen uit:

- het ontbreken van ervaring met bepaalde sporten (jeugd)
- onbekendheid met de mogelijkheden voor sportbeoefening die aansluiten bij de eigen situatie (ouderen, gehandicapten)
- maatschappelijk isolement (bijvoorbeeld als gevolg van langdurige werkloosheid, een laag inkomen enz)

Wij stellen dan ook voor het gemeentelijk beleid inzake sportstimulering te richten op de volgende doelgroepen: jeugd (tot en met het voortgezet onderwijs), gehandicapten en ouderen.

Als algemeen punt merken wij hier op dat mensen met een inkomen op of rond het minimumniveau voor kosten die verband houden met de sportbeoefening (contributies, kleding enz.) - binnen de daarvoor geldende normen – een beroep kunnen doen op de bestaande regeling voor de minima.

5.2.1. Bewegingsonderwijs en schoolsport.

Bewegingsonderwijs is een term die wordt gebruikt voor de lessen in het rooster van scholen gericht op allerlei bewegingsactiviteiten. Gymnastiek en lichamelijke oefening of opvoeding zijn veel gebruikte synoniemen.

De leerlingen leren hoe zij moeten bewegen. Onder deskundige leiding van een vakleerkracht lichamelijke opvoeding kunnen scholieren experimenteren met verschillende spel- en bewegingsvormen en kunnen zij samen ervaren wat effecten zijn van training van bepaalde lichamelijke vermogens of van samenwerken in teamverband. Aldus levert het bewegingsonderwijs een bijdrage aan de motorische en identiteitsontwikkeling van scholieren.

Het bewegingsonderwijs is tevens een voorbereiding op de kennismaking met sport. Het is van groot belang voor de ontwikkeling van een motivatie voor een langdurige sportbeoefening.

Binnen het basisonderwijs op Texel zijn 5 vakleerkrachten lichamelijke opvoeding, 3 fulltime en 2 parttime, werkzaam die het gymnastiekonderwijs verzorgen ten behoeve van de groepen 3 tot en met 8. Deze vakleerkrachten zijn in dienst van de gemeente Texel, maar werken voor alle basisscholen, zowel openbaar als bijzonder. Naast het regulier bewegingsonderwijs organiseren de vakleerkrachten diverse schoolsportdagen voor de leerlingen van het basisonderwijs.

Op Texel krijgen de groepen 3 tot en met 8 van het basisonderwijs twee lessen bewegingsonderwijs per week. Tijdens het zwemseizoen wordt er één les bewegingsonderwijs overgenomen door de groepsleerkracht en wordt er per week één extra les bewegingsonderwijs gegeven in de vorm van een zwemles in het kader van het schoolzwemmen.

Ook binnen het voortgezet onderwijs worden door vakleerkrachten lichamelijke opvoeding lessen bewegingsonderwijs verzorgd. Met name voor de leeftijdsgroep van 12 t/m 18 jaar is sportbeoefening van groot belang gezien hun lichamelijke ontwikkeling in deze leeftijdsfase.

Motorische Remedial Teaching (MRT).

Voor vele cognitieve vakken, met name voor lezen en rekenen, bestaat extra hulp in de vorm van remedial teaching. Op het gebied van de motoriek zijn er slechts enkele scholen in Nederland, die kinderen extra zorg bieden.

MRT kan gedefinieerd worden als het verlenen van extra onderwijshulp in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richt zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind. Een goede ontwikkeling van de motoriek vormt een voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van het kind.

Elke leerkracht bewegingsonderwijs heeft kinderen in zijn groep die in de lessen niet kunnen meekomen. In de praktijk blijkt dat het om gemiddeld om drie kinderen uit een groep van dertig gaat.

Deze kinderen geven problemen te zien als: een slecht ruimte- en lichaamsbesef, een slecht evenwichtsgevoel, slechte oog-handcoördinatie, slechte samenwerking tussen links en rechts.

Door kinderen met bovengenoemde problemen in kleine groepen extra lessen bewegingsonderwijs te geven met speciale oefeningen kan de motoriek sterk worden verbeterd. Deze lessen dienen gegeven door een deskundige MRT-vakleerkracht. Een aantal vakleerkrachten lichamelijke opvoeding in het basisonderwijs op Texel hebben op dit gebied een bijscholingscursus gevolgd.

In samenwerking met een basisschool is door een vakleerkracht gedurende een schooljaar aan kinderen, die daarvoor in aanmerking kwamen, MRT lessen gegeven. In korte tijd werden er zeer goede resultaten behaald. Kinderen bewegen makkelijker, hebben meer zelfvertrouwen gekregen, hebben meer plezier in bewegen en kunnen goed meekomen in de reguliere lessen bewegingsonderwijs. Gezien deze resultaten is het de moeite waard om te bekijken op welke wijze MRT-lessen binnen het bewegingsonderwijs kunnen worden ingevoerd.

5.2.2 Jeugdigen.

De jeugd vormt een belangrijke doelgroep als we praten over sportstimulering. Om tot een actieve leefstijl te komen is een speciale houding nodig die op jonge leeftijd gevormd moet worden via de sportorganisaties en het bewegingsonderwijs. Dat betekent dat de jeugd in staat gesteld moet worden zich te oriënteren op diverse vormen van sport en beweging en dat ze ondersteund moet worden in het doen van keuzes.

Uit een landelijk onderzoek is gebleken dat de bewegingsarmoede bij jongeren toeneemt. Het ministerie van OC&W en VWS hebben aangegeven zich zorgen te maken over de fysieke gezondheid, de integratie in de samenleving en de maatschappelijke betrokkenheid van een groeiend aantal jongeren. Om deze problematiek aan te pakken hebben de ministeries het project 'Jeugd in Beweging' opgestart.

De doelstelling van het project 'Jeugd in Beweging' is het bevorderen van een actieve leefstijl in het algemeen en van de deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten in het bijzonder. Door middel van sport en lichamelijke opvoeding moet de ontwikkeling van een levenslange bewegingsgerichte houding bij jongeren worden gestimuleerd en de gezondheid en de maatschappelijke betrokkenheid worden verbeterd.

Om jeugd bewegen leuk te laten vinden, is het van belang dat geluisterd wordt naar hun wensen en behoeften. Veelal bepalen volwassenen het sportaanbod voor de jeugd, dat vaak niet aansluit bij de behoeften van die groep. De jeugd moet dus worden betrokken bij het samenstellen van het aanbod en ook bij het aanbieden zelf. Daarbij worden eisen gesteld aan het kader om de activiteiten te laten slagen.

Jeugdigen komen op verschillende manieren in aanraking met sport : in de lessen bewegingsonderwijs, bij de sportverenigingen en de commerciële sportinstelling, via activiteiten en instuiven.

Tussen deze organisaties vindt niet of nauwelijks afstemming plaats over het aanbod. Een goede afstemming kan leiden tot een hogere sportdeelname. Gemeente, school en vereniging moeten hierbij nauw samenwerken. Via deze weg kunnen jongeren bereikt worden die anders dreigen uit te vallen.

Met de scholen en sportverenigingen dienen activiteiten en projecten te worden uitgewerkt, die tot doel hebben om de jongeren langer aan sport te laten deelnemen. Een goed voorbeeld van een dergelijke activiteit is de jaarlijkse sportdag voor de leerlingen van groep 7 en 8 van de basisscholen. In samenwerking met sportverenigingen krijgen de leerlingen de gelegenheid om kennis te maken met een aantal uiteenlopende sporten. Deze sportdag is zowel bij de leerlingen als bij de verenigingen zeer populair.

Een goed structureel sportstimuleringsproject voor de Texelse jeugd in de leeftijd van 6 tot 18 jaar is zeker aan te bevelen. De gemeente zal hiervoor middelen beschikbaar moeten stellen om een dergelijk project kans van slagen te geven. Mogelijk kan hierbij worden ingespeeld op het project van het Ministerie van VWS 'Jeugd in Beweging'.

Het streven is hiervoor een projectvoorstel te maken en aan de gemeenteraad voor te leggen. Dit projectvoorstel zal onderdeel moeten zijn van een breder voorstel dat zich richt op sportstimulering voor groepen van de bevolking die relatief ondervertegenwoordigd zijn binnen de sport.

5.2.3 *Integraal jeugdbeleid.*

Het integrale gemeentelijke jeugdbeleid zal worden vastgelegd in een beleidsnota. Sport kan een rol vervullen bij het voorkomen van vandalisme en agressie bij jongeren. Wil het echt voldoende effect hebben dan zal het ondergebracht moeten worden bij een integraal jeugdbeleid. De doelstelling hierbij is dat er geen jongeren tussen de wal en het schip vallen.

5.2.4 *Gehandicaptensport.*

Dankzij de financiële steun van het Groene Kruis kon er een aantal jaren geleden gestart worden met een sportstimuleringsproject voor lichamelijk- en verstandelijk gehandicapten.

De doelstelling van het project was het tot stand brengen van een permanent evenwichtig aanbod van sportmogelijkheden voor gehandicapten op Texel. De grote animo voor deze activiteit heeft bewezen dat het project duidelijk in een behoefte voorziet.

Onder begeleiding van een sportleidster, bijgestaan door drie vaste vrijwilligers, sporten zo'n 30 verstandelijk en lichamelijk gehandicapten éénmaal per week in sporthal Ons Genoegen. Tijdens het wekelijks sportuurtje wordt aandacht besteed aan verschillende gymnastiekvormen, oefenen van sportvaardigheden en het beoefenen van zaalsporten. Ook aspecten als samenwerken en samenspelen komen aan de orde.

Door de financiële steun van het Groene Kruis is het project tot midden 2000 gewaarborgd. Na deze periode zullen er middelen gevonden moeten worden om het project te kunnen continueren. De Stichting Texelse Sportraad heeft reeds toegezegd financieel te willen participeren in het project. In het kader van de sportstimulering voor gehandicapten gaat de gemeente meedoen aan het project, zodat het voortbestaan van het project gewaarborgd blijft.

Sport als pure bewegingsactiviteit is voor gehandicapten vaak uit fysiek oogpunt een onmisbaar hulpmiddel. Daarnaast kan sport een belangrijke rol spelen in maatschappelijke participatie van gehandicapten.

Naast het sportstimuleringsproject voor gehandicapten zijn er op Texel voor deze doelgroep nog een aantal mogelijkheden om aangepast te sporten, te weten paardrijden, zwemmen, judo, voetballen en gymnastiek.

5.2.5 *Ouderen.*

Het aantal ouderen in Nederland groeit gestaag en deze groep wordt steeds meer gedifferentieerd, gelet op aspecten als bijvoorbeeld gezondheid, opleidingsniveau en inkomen.

Deze differentiatie werkt door in sportdeelname door ouderen. Steeds meer ouderen blijven tot op latere leeftijd sportief actief en hebben daarbij een wensenpakket dat vaak net zo breed is als bij jongere sporters. Het is in het belang van de sportverenigingen hierop zo adequaat mogelijk in te spelen. Het gaat hier nadrukkelijk om een vorm van 'klantenbinding'.

Binnen het sportbeleid wordt slechts beperkte aandacht besteed aan deze groep. Reden hiervoor is dat er steeds meer ouderen komen met een sportverleden en er dus minder ouderen zijn die nog nooit hebben gesport. Ouderen zijn dus in de loop der jaren steeds beter in staat om zelf een keuze te maken om al dan niet te sporten. Actief gemeentelijk beleid, specifiek gericht op deze groep, is niet noodzakelijk. Wel wordt deze groep betrokken bij het algemene sportactiveringsbeleid. Door de Stichting Welzijn Ouderen Texel worden bewegingsactiviteiten ontplooid voor ouderen. Deze activiteiten komen voort uit het project 'Meer bewegen voor ouderen' en voorzien in een grote behoefte.

5.3. Sportaanbod.

Het sportaanbod is te onderscheiden in twee hoofdgroepen:

- a. breedtesport (georganiseerde en ongeorganiseerde sport)
- b. commercieel-georganiseerde sport.

De betrokkenheid van de gemeente bij dit aanbod varieert per groep, afhankelijk van de bijdrage die zo'n groep kan leveren aan de maatschappelijke doelen. Het accent ligt hierbij op de breedtesport in georganiseerd verband, omdat die groep het meeste kan bijdragen aan de maatschappelijke doelen (zie hoofdstuk 2).

5.3.1. Breedtesport.

Breedtesport kent vele verschijningsvormen zoals de recreatieve sportbeoefening in ongeorganiseerd en georganiseerd verband in en buiten de sportsector en de vele competitieve vormen op lokaal, regionaal en nationaal niveau veelal onder verantwoordelijkheid van de landelijke sportorganisaties.

De redenen om aan breedtesportactiviteiten deel te nemen variëren sterk. Voor sporters is het competitiekarakter al lang niet meer de enige belangrijke drijfveer. Vaak is het juist de sociale of het gezondheidscomponent van sport dat leidt tot sportbeoefening.

Veel van deze breedtesportactiviteiten vinden georganiseerd plaats in verenigingen. Kenmerkend daarbij is dat de leden met elkaar sporten en met elkaar organiseren. Een lidmaatschap van een sportvereniging houdt niet alleen in dat men kan deelnemen aan sportactiviteiten. Het biedt ook de mogelijkheid tot het leggen van sociale contacten via het deelnemen aan de nevenactiviteiten van de sportvereniging en tot het komen tot zelfontwikkeling en zelfontplooiing via het verrichten van vrijwilligerswerk binnen de sportvereniging.

Daarnaast kiezen veel sporters voor het sporten buiten enig formeel verband. De beoefenaar bepaalt zelf hoe, waar, wanneer en met wie hij/zij gaat sporten. Daarbij gaat het om activiteiten als zwemmen, fietsen, joggen, wandelen en skaten. Deze sportvorm sluit naadloos aan op sociaal-culturele en sociaal-economische ontwikkelingen als individualisering, ongebondenheid en flexibilisering van arbeid en vrije tijd.

Knelpunten in de breedtesport.

Uit diverse publicaties en onderzoeken is gebleken dat met name de sportsector op het lokale niveau met een groeiend aantal knelpunten te maken heeft.

Bij sportverenigingen betreft het vooral financiële knelpunten en kaderproblemen. De financiële knelpunten hangen veelal samen met accommodatielasten. Voor verenigingen die moeilijk zelf extra inkomsten kunnen genereren moeten de verhoogde lasten op de leden worden verhaald, maar ook daar zijn grenzen aan verbonden.

Verder hebben verenigingen te maken met de algemene trend dat het werven van nieuwe leden moeilijker is geworden en dat menig sporter nogal eens van sport en sportvorm verandert. De binding met de sportclub kan daardoor gemakkelijker verwateren. Ook worden sportaanbieders geconfronteerd met de gevolgen van demografische ontwikkelingen. Dat ouderen relatief een groter aandeel van het aantal sportdeelnemers vormen, vraagt om aanpassingen in het aanbod. De georganiseerde sport wordt daarbij voor extra problemen geplaatst door de afnemende deelname van de groep jongeren tussen de 12 en 18 jaar en van de groep volwassenen van 35 – 54 jaar.

Daarnaast heeft de sport een vrijwilligersprobleem. De individualiseringstrend leidt ertoe dat het belang dat mensen persoonlijk hechten aan de doelen of activiteiten, voorop staat. De vanzelfsprekende en veelal levenslange affiniteit met de organisatie of vereniging neemt af.

Hoewel de verwachting is dat het aantal vrijwilligers voorlopig niet verder terug zal lopen zullen mensen minder arbeidsintensieve taken en meer korte en afgeronde taken willen (blijven) vervullen.

De hele sportsector wordt daarnaast geconfronteerd met een groeiende vraag naar kwaliteit bij leden en consumenten. Er dient binnen de club een klimaat te zijn dat gericht is op deskundigheid, zelfwerkzaamheid, veiligheid gezondheid en tolerantie. Dat vereist de aanwezigheid van voldoende en goed opgeleid kader op diverse niveaus.

Op gemeentelijk niveau zal aandacht geschonken moeten worden aan de instandhouding van het vrijwilligerskarakter in de sport. Doel daarbij is dat binnen verenigingen vrijwilligersbeleid wordt gevoerd, zodat aandacht wordt geschonken aan het werven, behouden en functioneren van vrijwilligers.

Voorgesteld wordt om een budget beschikbaar te stellen om activiteiten op te zetten ter versterking van het vrijwilligersbeleid bij verenigingen.

Niet alleen de sportverenigingen, maar ook de gemeente wordt geconfronteerd met de vraag hoe de gewenste verbeteringen in de breedtesport te stimuleren en te realiseren. Naast de specifieke knelpunten in de breedtesport heeft de gemeente bovendien te maken met sociaal maatschappelijke knelpunten rond leefbaarheid, veiligheid, volksgezondheid en maatschappelijke participatie.

Sportactiviteiten kunnen een bijdrage leveren in de oplossing van deze knelpunten. Derhalve is het zeer belangrijk sportaanbieders zodanig toe te rusten of te ondersteunen dat zij om kunnen gaan met de nieuwe eisen die aan hen gesteld worden. Dat vraagt om een belangrijke impuls omdat anders immers de eerder geschetste wens tot versterking van de maatschappelijke betekenis van sport al in de kiem gesmoord wordt.

De breedtesportimpuls.

De veranderde omstandigheden en de vragen die door de sporters, maatschappelijke organisaties en overheden aan de sportsector worden gesteld, maken een verdere verdieping en verbreding van het huidige breedtesportbeleid noodzakelijk. Zeker als sport als integraal onderdeel van de lokale sociale infrastructuur zijn maatschappelijke functie verder moet waarmaken is een aanvullend beleid noodzakelijk.

Die aanvulling zal vooral zijn beslag krijgen op het lokale uitvoerende niveau. Het lokale niveau vormt de basis van de sportbeoefening en het is verder het niveau waar goed ingespeeld kan worden op de wensen van de mensen zelf, de specifieke doelgroepen die extra aandacht behoeven en de inkleuring van de maatschappelijke ontwikkelingen.

Doel van de breedtesportimpuls is dat de gemeente en lokale sportorganisaties (o.a. sportraad) initiatieven ontplooiën die bijdragen aan een duurzame verbetering van het lokale sportaanbod, indien mogelijk in samenwerking met andere sectoren (jeugd- en jongerenwerk, onderwijs)

Samengevat is de breedtesportimpuls gericht op:

- De versterking van de lokale sportinfrastructuur, met name die van sportverenigingen, om zo het dubbelkarakter van de sport, de gerichtheid op zowel de intrinsieke als maatschappelijke doelen, optimaal te kunnen benutten.
- Het vanuit een integrale benadering inzetten van sport als middel teneinde bij te dragen aan oplossingen voor maatschappelijke lokale ' problemen '.
- Het leggen van lokale dwarsverbanden tussen diverse sportaanbieders en met andere aan de sport gerelateerde sectoren, zoals het onderwijs, de recreatie, het welzijnswerk en de gezondheidszorg. Dat levert een win-win situatie op voor sport en andere sectoren.

Stimuleringsregeling lokale breedtesport voor verenigingen.

Het ministerie van VWS heeft in een Beleidsbrief Breedtesport plannen ontwikkeld die betrekking hebben op het versterken van de breedtesport, met name op lokaal niveau. Gekozen is voor een tijdelijke stimuleringsregeling waarmee programma's met projecten worden gesteund.

De stimuleringsregeling staat open voor iedere gemeente in Nederland.

Om de duurzaamheid van de tijdelijke breedtesportimpuls te vergroten worden gemeenten gestimuleerd meerjarige aanvragen in te dienen met een duur die kan variëren van 3 tot 6 jaar. Van de gemeenten wordt verwacht dat zij de helft van de kosten van het stimuleringsproject, voor haar rekening neemt.

Onderzocht zal worden of Texel, op basis van een nog te ontwikkelen sportstimuleringsproject in aanmerking kan komen voor financiële steun in het kader van de bovengenoemde stimuleringsregeling.

5.3.2. Commercieel - georganiseerde sport.

De commercieel – georganiseerde sport betreft de sportbeoefening in commerciële sportinstellingen. De sporter koopt in feite een uurtje sport. Hij/zij bepaald zelf bij welk bedrijf, wanneer en met wie hij/zij gaat sporten en is bereid hiervoor een commerciële prijs te betalen.

De commerciële sport vormt een groeiende sector binnen de sportwereld. Dit hangt samen met ingrijpende wijzigingen in het sportgedrag van burgers waarin individualisering een belangrijke rol speelt.

Commerciële sportinstellingen weten goed in te spelen op deze ontwikkelingen en vormen daarmee een waardevolle aanvulling op het bestaande niet – commerciële sportaanbod op Texel.

5.3.3. Trends en groeisporten.

De groei van de sporten ligt voor een belangrijk deel in het onderkennen van ontwikkelingen in de markt; de zogenaamde trends.

Veel sportbonden houden deze trends dan ook goed in de gaten. Het ministerie van sport heeft naar deze trends een onderzoek laten uitvoeren. Uit dit onderzoek blijkt dat traditionele sportbonden in veel gevallen weinig invloed hebben op de nieuwe ontwikkelingen. Mogelijke oorzaak hiervan is het feit dat de sporter hoge kwaliteitseisen stelt en flexibel en op maat wil worden bediend. De traditionele sportverenigingen kunnen hier niet altijd aan voldoen. Organisaties die marktgericht werken zullen de sporter van de toekomst steeds beter aan zich kunnen binden. Dit hoeven natuurlijk niet alleen commerciële bedrijven te zijn.

De deelname aan de teamsporten en de traditionele zaalsporten laat een stabilisatie of een dalende tendens zien. De laatste jaren is er sprake van de opkomst van andere, minder of nauwelijks georganiseerde activiteiten die als sport te boek staan. Voorbeelden hier van zijn sporten die vooral individueel te beoefenen zijn, zoals inline skating, skeeleren, fitness, gevechtssporten, golf, zwemmen, fietsen mountainbiken en joggen.

Bovenstaande sporten kennen allemaal een vorm van ongebondenheid. Sporters hechten steeds meer belang aan ongebondenheid. Sporters willen graag zelf beslissen wanneer ze meedoen aan een activiteit. Met name langdurige verplichtingen zoals wekelijkse competities worden steeds minder makkelijk aangegaan. Dit heeft ook effect op het vrijwilligerswerk. Hoewel het aantal vrijwilligers in de laatste jaren niet is afgenomen wordt het wel steeds moeilijker om mensen te vinden die zich voor langere tijd willen vastleggen.

De sporter wil minder gebonden zijn. Dit verklaart de stijgende populariteit van individuele sporten en de moeilijke periode voor de teamsporten. De sport past zich steeds meer aan de sporter, waarbij de aanbiedende partij zich aanpast aan de wensen van de individuele sporter.

Hoofdstuk 6 Instrumenten sportbeleid.

6.1 *Tarieven gemeentelijke sportaccommodaties.*

De bepaling van de hoogte van de tarieven van sportaccommodaties kan op vele manieren gebeuren. Er is geen systematiek die door de VNG of NOC/NSF wordt aanbevolen. In iedere gemeente speelt bovendien de eigen geschiedenis een rol. Bij het vaststellen van de Texelse tarieven spelen dekkingspercentages een rol.

In de subsidieverordening specifiek welzijn gemeente Texel 1990 is vastgesteld dat van de werkelijke kosten 70 % door de gemeente gedragen wordt en 30 % door de verenigingen opgebracht wordt. Eén en ander is gefaseerd ingevoerd, zodat alle tarieven in 1994 30 % van de kosten zijn gaan bedragen.

De tarieven worden sinds 1996 bijgesteld op basis van het CBS-prijsindexcijfer gezinsconsumptie werknemersgezinnen laag.

Indien de gemeente zou tarifieren op basis van de kostprijs zouden de tarieven jaarlijks bijgesteld dienen te worden op basis van veranderingen in de kosten van accommodaties. Dit gebeurt echter niet om sterke tariefschommelingen te voorkomen. Vandaar dat de tarieven jaarlijks op basis van de inflatie gecorrigeerd worden. Deze huidige tarievenstructuur voldoet goed.

Voor een overzicht van de tarieven voor het buitenschools gebruik van sportaccommodaties in het seizoen 1999/2000 wordt verwezen naar bijlage 2

Commercieel tarief.

Naast sportactiviteiten worden in de sportaccommodaties onder bepaalde voorwaarden (zie paragraaf 4.1.3) nevenactiviteiten georganiseerd. Voor nevenactiviteiten met een beoogd winstoogmerk worden de daadwerkelijke kosten van de accommodatie in rekening gebracht. Gezien het winstoogmerk is het echter reëel voor deze activiteiten een commercieel tarief vast te stellen. Wij willen dan ook voorstellen om voor activiteiten met winstoogmerk een tarief te berekenen dat 25 % boven de daadwerkelijke kosten van een accommodatie ligt en deze extra opbrengsten te reserveren voor voorzieningen die getroffen moeten worden om commerciële activiteiten mogelijk te maken.

6.2 *Indirecte en directe subsidies.*

Vormen van subsidiëring.

Eén van de instrumenten, die de gemeente heeft om haar doelen te bereiken, is het verstrekken van subsidies.

De subsidiëring van de sport vindt op twee manieren plaats, te weten:

a. Indirecte subsidiëring.

Hiermee wordt bedoeld het verschil tussen de werkelijke kostprijs van een sportaccommodatie en het door de gebruikers te betalen tarief.

b. Directe subsidiëring.

Hierbij worden gelden rechtstreeks door de gemeente aan sportverenigingen uitbetaald (raamsubsidies en incidentele subsidies). Deze wijze van subsidiëring is zichtbaar en voor alle partijen duidelijk.

Uitgangspunten voor het subsidiebeleid.

Subsidies zijn een middel voor het bereiken van doelstellingen in het sportbeleid. De doelen van het subsidiebeleid zijn afgeleid van andere, inhoudelijke doelen in het sportbeleid.

Uitgangspunt: Subsidiebeleid is een instrument om inhoudelijke doelen te realiseren.

Hiermee is heel helder wat de eerste reden is voor het verstrekken van subsidies. Subsidies moeten ertoe bijdragen dat iedereen naar eigen voorkeur en vermogen kan starten. Dit is immers de hoofddoelstelling van het sportbeleid. Omdat de kosten daar geen belemmeringen voor mogen zijn, subsidieert de gemeente waar nodig.

Uitgangspunt: Subsidies zijn bedoeld om de sport betaalbaar te houden.

Eén van de plekken waar subsidiëring nodig is om sport mogelijk te maken, is de sportvereniging. Zonder georganiseerde sport kan niet iedereen naar eigen voorkeur sporten.

Uitgangspunt: De hoogte van de tarieven dient bepaald te worden door de realisatie van een door de gemeente vast te stellen dekkingspercentage.

Het dekkingspercentage is het percentage van de kosten van een accommodatie dat door de huurinkomsten wordt gedekt.

De directe en de indirecte subsidies voor de sport zijn vastgelegd in de Subsidieverordening Specifiek Welzijn Gemeente Texel 1990 (tekst vastgelegd januari 1996).

De raad heeft in haar vergadering van 13 januari 1999 besloten een budget van f 150.000,- te voteren voor investeringssubsidies.

De subsidieverordening specifiek welzijn gemeente Texel zal nog in die zin aangepast worden dat regels met betrekking tot de investeringssubsidie in de verordening opgenomen worden.

6.3 Sportoverlegstructuur.

De gemeente treedt op vele momenten tijdens het beleidsproces in overleg met de burgers of hun organisaties. Dit overleg is noodzakelijk om goed gestalte te kunnen geven aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de sportverenigingen.

Overleg is noodzakelijk om op de hoogte blijven van elkaars wensen, bedoelingen, mogelijkheden en onmogelijkheden.

Bij algemene problemen is het voor de gemeente prettiger wanneer zij niet door afzonderlijke verenigingen benaderd wordt, maar door één sportbundeling welke als een volwaardige gesprekspartner fungeert.

Op Texel is het de Stichting Texelse Sportraad, die de belangen van de sportverenigingen behartigt. Bij de sportraad zijn aangesloten 45 sportverenigingen met in totaal 5600 leden.

Gemeente en sportraad hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid met betrekking tot maatschappelijke en economische belangen. Goed en snel overleg is hierbij noodzakelijk om op de hoogte te blijven van elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden.

Sportverenigingen wensen meer betrokken te worden bij advisering over het gemeentelijk sportbeleid. Ook de gemeente hecht belang aan een goede communicatie tussen sportverenigingen en de gemeente.

De sportraad is daarbij het belangrijkste communicatiemiddel tussen gemeente en sportverenigingen. Een goed overleg tussen gemeente en georganiseerde sport vereist een intermediair orgaan dat namens de verenigingen kan spreken.

De sportraad heeft een onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente en wordt in de uitvoering van haar taken door de gemeente financieel en ambtelijk ondersteund. Deze ondersteuning vindt primair plaats door de ambtenaar sportzaken van de sector welzijn. De ambtenaar sportzaken fungeert daarbij als een katalysator. Hij verwoordt het gemeentelijk standpunt in de sportraad en draagt het standpunt van de sportraad uit naar de gemeente (al dan niet voorzien van een advies).

Een constructie die voor beide partijen voordelen heeft, omdat er korte lijnen gevolgd kunnen worden en snelle informatie kan worden verkregen.

In deze nota is aangegeven dat de rol van de gemeente op sportgebied zal veranderen. Externe ontwikkelingen als vergrijzing, individualisering, consumentisme, gezondheidscultus en flexibilisering van arbeid en vrije tijd hebben invloed op het te voeren sportbeleid.

Er zal invulling gegeven moeten worden aan een vernieuwend sportbeleid. Daarbij zal meer het accent gelegd moeten worden aan het stimuleren van sportdeelname en het ondersteunen van sportverenigingen.

De sportraad kan hierbij een belangrijke rol spelen door initiatieven te ontplooiën die bijdragen aan een duurzame verbetering van het sportaanbod. Hierbij moet gedacht worden aan het organiseren van sportstimuleringsprojecten voor bepaalde doelgroepen en het bevorderen van de deskundigheid binnen de sportverenigingen door het aanbieden van cursussen voor het vrijwillig kader en het beroeps kader.

De sportraad zal dus ook een andere invulling moeten geven aan haar taken. Het accent zal daarbij moeten komen liggen op projectmatige activiteiten met als doel het stimuleren van de sportbeoefening. Van de gemeente mag verwacht worden dat zij deze projecten financieel ondersteunt.

Gesteld mag worden dat zowel de gemeente als de sportraad de aangewezen instanties zijn voor het tot stand brengen van een goed sportbeleid op Texel. Een sportbeleid dat er op gericht is om zoveel mogelijk Texelaars te laten sporten.

6.4 Informatie.

Informatie verzamelen bij en verstrekken aan de burgers is een belangrijk instrument om sportbeleid te kunnen voeren. De gemeente moet weten wat de burgers doen en willen. De burgers moeten weten wat de gemeente doet en wil.

Al eerder is gesteld dat voor het verkrijgen van inzicht in de totale sport materiaal beschikbaar dient te komen. Met name de informatie van en over verenigingen laat te wensen over. Om goed inzicht te krijgen in de sport en om bij een evaluatie van de sportnota te kunnen vaststellen of de doelen, de beleidslijnen en de actiepunten zijn gerealiseerd zal in samenwerking met het Bureau Informatie & Automatisering een instrumentarium worden samengesteld, zodat een nulmeting en een resultaatmeting mogelijk is.

6.5 Ambtelijke organisatie.

Het beleidsveld sport is ondergebracht bij de sector Welzijn. Hiervoor is 1 formatieplaats noodzakelijk en beschikbaar. De taken van de ambtenaar, belast met sportzaken, zijn de volgende:

- Beleidsadvisering sportaangelegenheden.
- Verstrekken van informatie
- Realiseren, ingebruikgeven, beheren en exploiteren van binnensportaccommodaties
- Realiseren, ingebruikgeven, beheren en exploiteren van buitensportaccommodaties
- Beheer en exploitatie openluchtwembad
- Adviseren, ondersteunen en stimuleren van sportverenigingen.
- Initiëren en coördineren van sportactivering.
- Begeleiding vakleerkrachten lichamelijke opvoeding
- Administrateur Stichting Texelse Sportraad

Binnen de gemeentelijke binnensportaccommodaties is er sprake van een koppeling van uren en werkzaamheden. Voor de beheers-en onderhoudswerkzaamheden zijn 2,8 formatieplaatsen noodzakelijk en beschikbaar. In de periode mei tot en met september zijn in het openluchtwembad 4,6 formatieplaatsen noodzakelijk en beschikbaar.

Daar alle betrokken medewerkers zijn ondergebracht bij de sector welzijn kan er gewerkt worden met korte lijnen hetgeen een goede onderlinge samenwerking met zich meebrengt en daarmee voor een goed gemeentelijk product op sportgebied gezorgd kan worden.

6.6 Kosten - baten analyse.

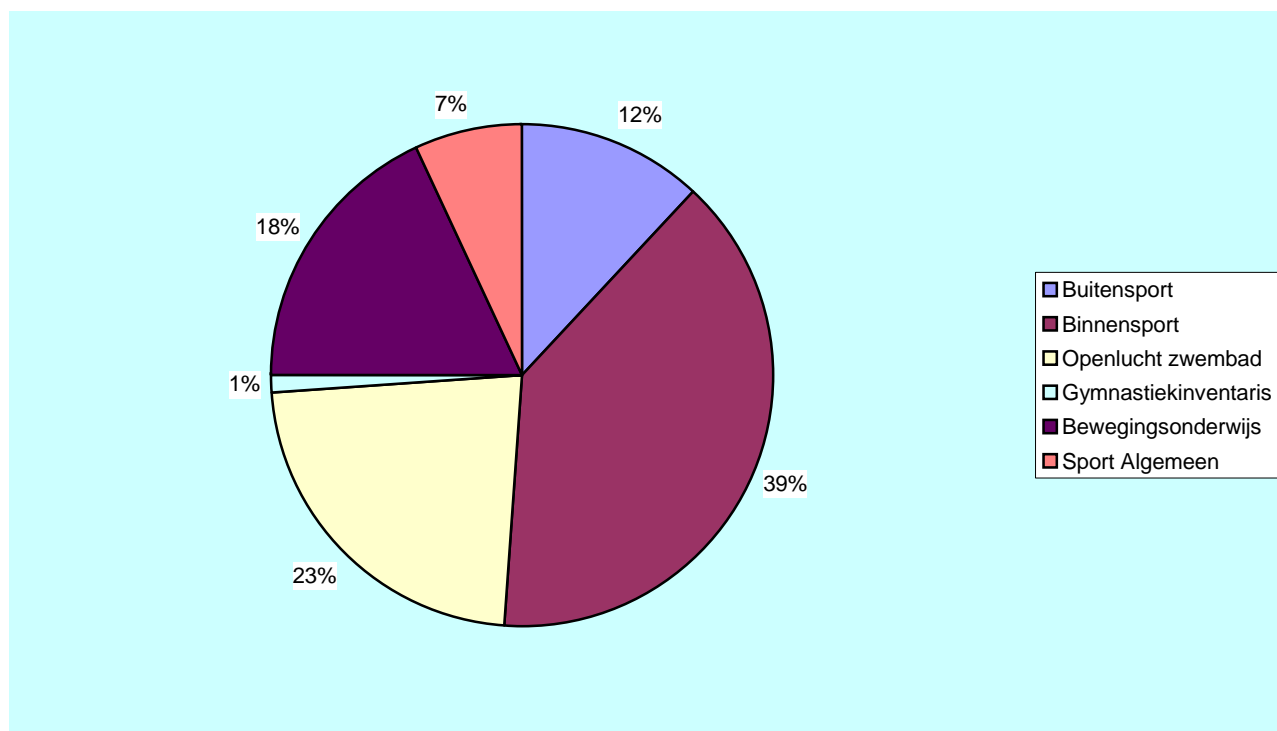
In deze paragraaf zullen de opbrengsten en de kosten van de gemeentelijke sportaccommodaties en sport algemeen op Texel op totaal niveau weergegeven worden. Gekozen is voor de cijfers van het jaar 1998 omdat betreffende cijfers gerealiseerd zijn en dus conform de werkelijke uitgaven en opbrengsten uit dat jaar zijn.

Inkomsten en uitgaven m.b.t. het sportbeleid (in guldens) in 1998.

	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
Buitensport:			
• Sportvelden	111.691	19.925	-91.766
• Ijsbaan	2.631	0	-2.631
• Motorcrossbaan	605	221	-384
• Wielerbaan	5.480	2.393	-3.087
• Windsurfaccommodatie	2.362	0	-2.362
Binnensport:			
• Sporthal	275.315	61.390	-213.925
• Sportzaal	60.718	10.158	-50.560
• Gymnastieklokalen	159.557	9.235	-150.322
Openlucht zwembad	298.118	88.406	-209.712
Gymnastiekinventarissen	10.931	0	-10.931
Bewegingsonderwijs	197.923	50.204	-147.719
Sport algemeen	57.996	0	-57.956
Totaal	1.183.327	241.932	941.395

Per saldo wordt dus f 1.631.114,- uitgegeven aan het sportbeleid op Texel, hetgeen overeenkomt met f 122,24 per ingezetene.

Grafiek 6.7 Verdeling van de saldi over de diverse activiteiten in 1998.

Hoofdstuk 7 Beslispunten.

In deze eerste Texelse sportnota zijn de hoofdlijnen van het te voeren sportbeleid aangegeven. De nota is bedoeld als kapstok en is richtinggevend voor het gemeentelijk handelen bij allerlei situaties en problemen. Nadere uitwerking in overleg met de betrokkenen is geboden alvorens over kan worden gegaan tot implementatie.

7.1. Missie en doelen.

De missie van het gemeentelijk sportbeleid is dat sport moet worden beschouwd als een gezonde vorm van vrijetijdsbesteding voor grote groepen van de bevolking. Deze missie is geconcretiseerd in een zestal doelen:

- In kaart brengen van de veranderingen in sportdeelname, trends en maatschappelijke ontwikkelingen en de gevolgen hiervan voor de behoefte aan aanbod van sportaccommodaties en sportactiviteiten;
- Het geven van voorlichting over de mogelijkheden op sportgebied op Texel aan de burgers.
- Het bevorderen van de maatschappelijke betekenis van sport;
- Het tot stand brengen en behouden van een breed en gevarieerd aanbod van sportvoorzieningen, dat past bij Texel;
- Het stimuleren van maatschappelijke participatie via sport, met name van aandachtsgroepen;
- Het bieden van mogelijkheden tot het kennismaken met sport aan de jeugd;

Deze doelen zijn uitgewerkt in beleidslijnen en actiepunten. De beleidslijnen geven de hoofdlijnen van het sportbeleid aan en de actiepunten omvatten de nadere uitwerking van deze nota.

7.2 Beleidslijnen.

Vanuit de doelen komen de volgende beleidslijnen voort:

A. Gemeente en sport.

1. De gemeente beschouwt sport primair als een gezonde vorm van vrijetijdsbesteding voor grote groepen van de bevolking.
2. Het beleid dient consistent en consequent te zijn, echter in geval van bijzondere of onverwachte omstandigheden van de zijde van de sport en/of van de gemeente moet men hier gemotiveerd van af kunnen wijken: flexibiliteit.
3. De gemeente onderkent de maatschappelijke functies (sociale binding, karaktervorming, gezondheid, economie) van de sport en onderstreept dat een goed sportklimaat bijdraagt aan een goed leefklimaat in de gemeente.
4. De gemeente ondersteunt de georganiseerde sport vanwege de bijdrage die sport in georganiseerd verband levert aan realisatie van de maatschappelijke functies. Sport is voor de gemeente een middel ter realisering van positieve, maatschappelijke effecten.
5. De gemeente voert een beleid dat sport bereikbaar maakt en houdt voor een zo groot mogelijk deel van de Texelse bevolking.

6. De gemeente en de georganiseerde sport dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit, kwantiteit en continuïteit van de sport op Texel.
7. Het is in zijn algemeenheid wenselijk de georganiseerde sport in te zetten ten behoeve van het realiseren van doelstellingen op andere beleidsterreinen.

B. Sportaccommodatiebeleid.

1. De gemeente streeft, afgestemd op de behoefte, bestendinging van het huidige bestand en kwalitatieve verbetering daarvan na.
2. De gemeente streeft er na om het voorzieningsniveau op ieder dorp zo optimaal mogelijk te houden.
3. Het besluit tot het vestigen van een nieuwe accommodatie voor een sport wordt gebaseerd op de verhouding van de (financiële) inspanning van de gemeente tot het bestaansrecht (omvang en continuïteit) van de sport en de vereniging en de totale gemeentelijke sportinspanningen.
4. De gemeente gaat alleen over tot privatiseren als er sprake is van win-win situatie voor zowel de gemeente als de verenigingen. Van essentieel belang is daarbij de continuïteit van de sportbeoefening.
5. Bij heel duidelijke (structurele) onderbezetting van accommodaties (volgens normen NOC*NSF) dient de gemeente na goed overleg met de betreffende sportverenigingen en de sportraad de onderbezetting ongedaan te maken. Lichte onderbezetting van de accommodatie(s) kan blijven bestaan in verband met golfbewegingen en eventueel langere termijn groei.

C. Sportstimuleringsbeleid.

1. Sportstimulering in algemene zin is een taak van de overheid. Daar waar een achterstand in sportdeelname bij bepaalde groepen bestaat, rekent de gemeente zich een extra inspanning toe. Daarbij richt de gemeente zich op de volgende doelgroepen: jeugd (scholieren), gehandicapten en ouderen. Dit blijft qua beleid, financiering, projectbepaling en –toetsing een gemeentelijke taak (in overleg en na advies van de sportraad en andere betrokken instellingen die zich op dit werkveld bewegen). De uitvoering ligt in handen van de sportraad, sportverenigingen en/of andere betrokkenen.
2. Gezien de ervaringen die zijn opgedaan met de lessen Motorisch Remedial Teaching (MRT) zal bekeken worden op welke wijze MRT-lessen binnen het bewegingsonderwijs kunnen worden ingevoerd.
3. De gemeente ondersteunt het vrijwillig kader van sportverenigingen via advisering en subsidiëring van cursussen (voor deskundigheidsbevordering).
4. In het kader van de bevordering van de volksgezondheid, leefbaarheid, veiligheid en maatschappelijk participatie zal onderzocht worden op welke wijze verbeteringen in de breedtesport gestimuleerd en gerealiseerd kunnen worden. Hierbij zal gekozen worden voor projecten die door het ministerie van VWS financieel ondersteund worden.

D. Tarieven en Subsidies.

1. De hoogte van de tarieven zal bepaald worden door de realisatie van een door de gemeente vast te stellen dekkingpercentage.
2. Bij activiteiten met winstoogmerk zal een tarief berekend worden dat 25 % boven de daadwerkelijke kosten van een accommodatie ligt.
3. Directe en indirecte subsidies zullen worden verstrekt op basis van de criteria zoals deze zijn vastgelegd in de Subsidieverordening Specifiek Welzijn Gemeente Texel.

E. Sportraad.

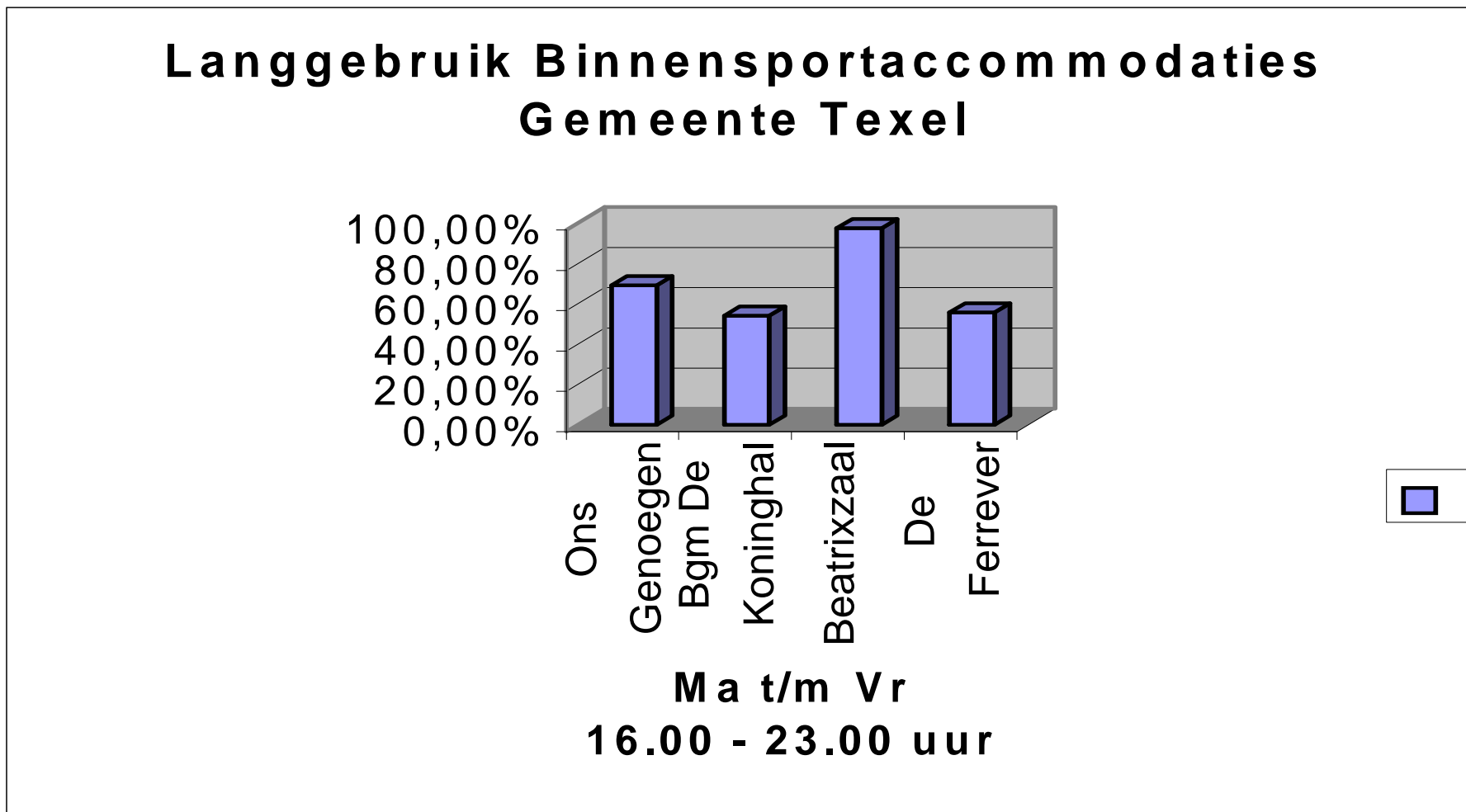
1. De gemeente hecht belang aan een goed vertegenwoordigend orgaan. De sportraad dient qua samenstelling en afspiegeling alle, sportverenigingen evenwichtig te vertegenwoordigen en begrip te hebben voor de brede verantwoordelijkheid van de gemeentelijke overheid. De sportraad dient naast belangenbehartiging en ondersteuning van de sportverenigingen ook een beleidsadviserende rol te vervullen. Om deze taak professioneel te kunnen vervullen zal de sportraad van de gemeente financiële en ambtelijke steun ontvangen.
2. De sportraad wordt een belangrijke rol toegedicht om initiatieven te ontplooiën die bijdragen aan een duurzame verbetering van het sportaanbod.

6.3. Actiepunten.

De nadere uitwerking van de sportnota wordt omgezet in actiepunten. Gelet op de omvang van elk van de actiepunten en de beschikbare capaciteit (in menskracht en financiën) is een planning opgesteld voor de uitwerking en de uitvoering van de actiepunten.

Actiepunt	Tijdsbestek
<p><i>Accommodatiebeleid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsplan Binnensportaccommodaties • Bedrijfsplan Zwembad Molenkoog • Certificering Zwembad Molenkoog 	<p>November 2000 – April 2001 November 2000 – April 2001 Mei 2002</p>
<p><i>Sportstimuleringsbeleid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorlichting sportverenigingen sportstimuleringsbeleid. • Opstellen stimuleringsproject • Behandeling stimuleringsproject commissie • Behandeling stimuleringsproject gemeenteraad • Aanmelden stimuleringsproject ministerie VWS 	<p>Februari 2000 Maart 2000 - September 2000 December 2000 Januari 2001 Maart 2001</p>
<p><i>Sportraad</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Herstructurering sportraad 	<p>Maart 2000 - December 2000</p>

Bijlage 1: Bezettingsgraad binnensportaccommodaties gemeente Texel.

Bijlage 2: Tarieven binnen- en buitensportaccommodaties gemeente Texel.

Tarieven Binnensportaccommodaties 1999/2000.

Langgebruik minimaal 40 weken

**Incidenteel
+ 25%**

Accommodatie	Daadwerkelijke Kosten (commercieel tarief)	Subsidie	Netto Tarief	Susidie	Netto Tarief
Sporthal 1/3	56,14	37,59	18,55	32,94	23,20
Sporthal 2/3	112,28	75,18	37,10	65,88	46,40
Sporthal 3/3	168,42	112,77	55,65	98,82	69,60
Koninghal	68,61	46,11	22,50	40,46	28,15
Beatrixlokaal	39,69	26,54	13,15	23,24	16,45
Ferreverzaal	39,69	26,54	13,15	23,24	16,45
Jan Drijverschool	23,30	15,15	8,15	13,10	10,20

Bijlage 2: Tarieven binnen- en buitensportaccommodaties gemeente Texel.

Tarieven Buitensportaccommodaties 1999/2000

Tarief per seizoen

Tarief per dagdeel
Tarief per seizoen:
40 weken a 2 dagdelen
+ 25 %

Accommodatie	Daadwerkelijke Kosten	Subsidie	Netto Tarief	Daadwerkelijke Kosten	Subsidie	Netto Tarief
Hoofdveld	8.110,-	5.458,90	2.651,10	101,38	59,95	41,43
Trainingsveld Texel'94	6.534,-	4.397,20	2.136,80	81,68	48,29	33,39
Trainingsveld SVO/ZDH/SVC	3.267,-	2.198,60	1.068,40	40,84	24,14	16,70
Wielerbaan	5.335,-	1.095,20	4.239,80	66,69	0,44	66,25
Molenkoog	222,-	154,75	67,25	222,-	137,94	84,06

Bijlage 3: Geraadpleegde literatuur.

Enschede, gemeente,	Volop in beweging: beleidsplan sport gemeente Enschede, Enschede 1997
Landelijk Contactraad,	Handboek Sport- Managementinformatie, Dordrecht 1997
Landelijk Contactraad, Landelijk Contactraad,	Beleidsbrief Breedtesport, Dordrecht 1999 Symposium: Sport voor een leefbare samenleving, Arnhem 1995
Maassluis, gemeente,	Sport in beeld: beleidsnota sport gemeente Maassluis, Maassluis 1998
Sportservice Noord-Holland, Sportservice Noord-Holland,	Sport en de gemeentelijke politiek, Haarlem 1998. Projectplan Vrijwilligers in de sportvereniging, Haarlem 1999.
Steenwijk, gemeente, V.W.S., Ministerie van,	Integrale kadernota sportbeleid, Steenwijk 1997 Van specialist tot all-rounder: Impulsen voor gemeentelijk sportbeleid, Den Haag 1998
Zwolle, gemeente,	Deelnemen is winnen: kadernota sportbeleid, Zwolle 1996
Zaltbommel, gemeente,	Sportnota, Zaltbommel 1997

